

Hergün

Köylünün dünya fiatlarıyla Satması için dünya fiatları ile almasını temin Etmek lâzımdır

Yazan: Muhittin Birgen

Bugünlerde, Türkiye'nin ihracat işleri en mühim meselemizdir. Türkiye, her sene mayıs ayından itibaren harice mal satmaya başlar. Eski mecelle kaidesine göre «madumun bey'i batıl» da olsa, bir taraftan hayat, bir taraftan yeni kanunlar bizi henüz meydanda olmayan mahsulleri, bilâhare de teslim edilmek üzere, - à livrer - satmaya icbar eder. Halbuki haziran nihyeti gelmek üzere bulunduğu halde, bizim ihracat piyasamız büyük bir durgunluk içindedir. Geçen gün bahsettiğim gibi, dünya piyasasındaki fiatlara göre mi satacaklar, yoksa Almanya ile aramızdaki mübadele münaşebetlerinin, her türlü hesap ve tahmin haricinde yaptığı inip çıkmalara mı uyacaklar? Bunun gibi, karşımızda bulunan muhtemel alıcılar da tereddüt içinde: Hangi fiatla alacaklar? Bunu bilmiyorlar. Almanya, Türk mahsullerinin alıcısı sıfatıyla, piyasaya müdahale edecek mi? Müdahalenin tarzı ve hududu ne olacak? Bu nokta, taayyün etmeden ne bizimkilerin satması, ne de ötekilerin alması kolay değildir. Temenni etmek lâzımdır ki bugünkü tereddüde ve keşmekeşe bir an evvel bir nihayet gelsin ve ben temenni de ediyorum ki netice, dünya piyasalarındaki fiatlarla satmak kârarına vâsil olsun!

★

Türkiye iktisadiyatının bir harp iktisadiyatından çıkarak bir sulh iktisadiyatı olması, yani Türkiye'nin mübadele ve geçim hayatı tabii bir cereyan alması için dünya fiatlarına uymamız lâzımdır; bu bakımdan ihracat mallarımızın dünya piyasalarında mevcut tabii fiatlarla satılmaya başlamasını istemek çok tabii olur. Fakat, buna mukabil, bir de mühim mesele var: Köylünün dünya fiatlarına satabilmesi için kendisine lâzım olan istihlak maddelerini dünya fiatlarına da alabilmesi lâzımdır. İş buraya gelince, dış piyasa ile iç piyasa arasında bir fark, bir nisbetsizlik ve ahenksizlik meydana çıkıyor. Türk müstahsil dünya piyasasının üstünde fiatlarla sattığı zaman iç piyasa soda kuvvetli bir alıcıdır. Fakat, normal fiatlarla sattığı zaman dahilde hem kendisi bizzat zayıf bir alıcı olur, hem de dolayısıyla bizim millî piyasamızda ticari hareketin durmasına sebebiyet verir. Şu halde mahzur, hattâ dert büyük demektir. Sade dış piyasada normal fiatlarla satmak meselesini değil, iç piyasada da normal bir fiat seviyesi vücuda getirmeye düşünmek icap ediyor.

Hiç şüphesiz, sanayileşme politikası Türkiye'nin iç piyasasını pahalı bir seviyede tutuyor. Bu hal bugün böyle olduğu gibi, bugünkü şartlar devam ettikçe yarın da böyle olup gidecektir.

★

Dahildeki fiat seviyelerini tedricen indirmek ihtiyacı, Türkiye iktisadiyatının normal bir yatak içine girmesinin birinci şartı olarak görünüyor. Mademki, bizim fiatlar üzerinde tesir yapan kanunlarımız, ve nizamlarımız ve tarifelerimiz haricte mer'i değildir; şu halde bunları dahilde değiştirmek te bir zaruret halini alır.

Görüyoruz ki hükümetin her vesilede söylediği sözler ve çıkardığı işler bu istikamettedir. Ancak, bu hareketin kâfi derecede sür'atle inkişaf ettiğini de iddia edemeyiz. Benzin ve petrol fiatları düşmüştür. Şeker fiatları, kömür fiatları düşmüştür. Fakat, ne bunların düşme hadleri kâfidir, ne de henüz diğer bazı maddeler üzerindeki düşürülme ihtiyacı zail olmuş denebilir. Daha ileriye gitmek, daha radikal olmak lâzımdır; ke-reste ve çimento gibi mühim istihlak maddelerinin ucuzlatılması lâzımdır. Bunları diğerlerinin takip etmesi ve nihayet tedricen iç piyasanın dış piyasa ile, bir dereceye kadar olsun, ahenktar bir hale getirilmesi icap eder.

Bu iş gittikçe bir zaruret oluyor ve zannedersen, bugünlerde hemen hemen hiç yok denecek bir halde bulunan alivresatışların yakında meydana koyacağı müşküller, bu zaruretin en canlı ve en kat'i ifadeleri: şeklini alacaktır.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

İnsan her zaman için okumaya, okuyarak bilgisini arttırmaya muhtaçtır, fakat bir çoklarımız vazife ve işte olduğu gibi okumakta da kolayını, eğlencelisini seçeriz, elimize daima bir roman alırız, kendi kendimize bir hayal âlemine dalarız, geceleri de okuduklarımızın tesiri altında kâbusla dolu bir uyku içinde bunalmız.

Hakikatte tarih te bir romandan ibarettir. Fakat zabita romanlarının hayali vak'alarına mukabil içi bizden evvel gelip geçmiş insanların hayat hikâyeleri ile doludur, hem eğlendirir, hem öğretir, hem de bizi, geçmiş nesillerin tecrübelerinden istifade ettirir. İyi kitap bir hazinedir, fena kitap ise bir zarar kaynağı telâkki edilir.

SÖZ ARASINDA

Gelin ve güveylere Konfeti yerine Pirinç serpiliyor

Bizim eski düğünlerimizde, koltuk merasiminde damadlar çil paralar serperlerdi. Avrupada ve Amerikada, bu gibi vesilelerde gelin ile damadın başından konfeti serpmek âdettir. Şimdi bu konfetin yerini piriñ, evet bizim pilâv yaptığımız piriñ almaktadır.

Açık gözlerden biri, kırntı piriñleri muhtelif renklere boyayarak, müşterilerine satmaya başlamış, bu suretle kâğıt fiatlarının gittikçe pahalılaşığı bu günlerde hem ucuz konfeti temin etmiş, hem de hiç bir işe yaramayan kırntı piriñlere mahalli sarf icat etmiştir.

Genç kızlara dair iddialar

İngilterede maarif meselelerine dair yapılan bir münakaşa esnasında:

A — Kollejde okuyan genç kızların hareketlerinde tamamilen serbesti tarafdarı oldukları..

B — Daha ziyade bugünkü edebiyatı istedikleri, klâsiklerden fena halde sıkıldıkları..

C — Sinema artistlerini, kendilerince birer kahraman şeklinde telâkki ettikleri..

D — 11 ile 18 yaşındaki kızlardan

HERGÜN BİR FIKRA

Kavuklu Aliyi cennete almamışlar

Gazeteci arkadaşlardan biri geçenlerde meşhur Kavuklu Aliye rastgelmiş:

— Yahu, demiş, geçmiş olsun.. Büyük hastalık geçirmişsin.

Kavuklu cevap vermiş:

— Evet, tâ cennetin kapısına kadar gittim. Cennetin kapısında bana kim olduğumu sordular. Ben de; «Kavuklu Aliyim!» dedim.

«Olmaz, dediler, seni almazız, biz meşhur bir adam bekliyorduk».

Bu söz üzerine geri döndüm. Yerime Abdülhak Hâmidi gönderdim.

Dünyanın en Garip makinesi Amerikada yapıldı

Amerikada Vesnighavs elektrik kumpanyasının atölyelerinde yeni bir makine yapılmaktadır. Bu makinenin kutru 10 metre, yüksekliği 12 buçuk metredir. Armut şeklindedir. Ve atomları parçalamak için kullanılacaktır.

yüzde 33 ünün okumayı, yüzde 50 sinin sinemayı ve yüzde 17 sinin de radyoyu tercih ettikleri tebarüz etmiştir.

Bizim eski Entariler Avrupada moda

Bu sene uzun etekler moda.. Avrupa kadınları arasında bizim eski kılaptanlı entarilerimizi hatırlatan roblar o kadar çok yayılmıştır ki fabrikalar yeni orijinal desenli kumaşlar çıkarmak için var kuvvetleriyle çalışmaktadırlar.

Satranç yüzünden çıldıran adam

Lehista Gkdingeu şehrinde bir kaç hafta evvel bir satranç müsabakası yapılmış, bu müsabakaya Loç şehrinin Satranç şampiyonu da iştirak etmiş. Fakat kendi şehrinde şampiyon olan bu adam, bu yeni müsabakada mağlûp olmuş. Bu mağlûbiyet içine işle-miş, düşünce düşünce bir kaç saatin içinde çıldırvermiş. Zavallının çılgınlığı gün geçtikçe artmaya başlayınca ken-disini tutup timarhaneye koymuşlar.

Zaten şampiyon bundan bir müddet evvel gene bu oyun yüzünden hastalanmış ve doktorlar Satranç şiddetle menetmişlermiş.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbul şehrinde İstanbul halkının bir yıl içinde et, meyve ve sebze için ne kadar para sarfettiğini gösteren bir istatistik neşredildi. Bu istatistiğe nazaran bu maddeler için bir yıldır sarfettiğimiz para 6,5 milyon liradır. İstanbul şehrinin

içinde 650,000 nüfus bulunduğuna göre adam başına yılda 1000 kuruş, ayda 83, günde 2 kuruş 30 para düşer.

Bir adamın memleket ne kadar ucuz olursa olsun günde iki kuruş otuz para ile yaşamaya çalıştığına göre biz bu istatistiğin doğruluğuna inanmadık, fakat ey okuyucu sen-

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Tahassür..

E. Talu

Bu sıcak günlerde, sizi akşamüstü evine davet eden bayan, yorgun ve bitkin halinize acıyıp ta ikramda bulunmak istedi mi, soruyor:

— Viski mi alırsınız, yoksa bir kokteyl mi?

Ve cevabınızı beklemeden, beyaz önlüklü, dantel verbendli hizmetçinin elindeki gümüş tepside kaplığı kadehi, manikürlü elleriyle size sunuyor.

Ağza alırken gerçi serin olan, fakat midenize iner inmez yakıcı tesirini gösteren bu yabancı mayı içinize, beklediğiniz ferahlığa bedel öyle bir rahavet, başınıza öyle bir sersemlik veriyor ki, sıcağın boğucu tesirini büsbütün tebarüz ettiriyor..

★

Ah, eski dünyanın, elmastraş billür kadehlerin, misafirlere peşkeş çekilen karlı şerbetleri. Vakit oluyor ki ben, bunların hasretini, maşukasını ebediyen kaybetmiş, mehur bir üftele gibi çekiyorum.

Eski kadınlar bunların envaını yapıyorlardı: Vişne, frenk üzümü, ahududu, gül, turunc, portakal, çilek, kara dü, râvend, kaysı..

Mevsimine göre, büyük kalaylı kazanlar içerisinde bunlar, ev hanımının teymiş elleriyle, ve son derece dikkat ve ihtimamla kaynatılır, şişelere doldurulur, ağzları tülbent parçalarıyla sınımsız kapatılır, kilerin rafına istif edilir.

Sonra, misafire, yahut ki yaz mevsiminde bilhassa akşam yemeğinden sonra ev halkına ikram olunurdu.

Ecdadımız her bir şurubun ayrı bir hassasına iman etmişlerdi: Portakal göğüs nezlesine, karadut ağız ağrısına, frenk üzümü mayasıyla, turunc iştihasıza karşı birer deva oldukları gibi, gül ve râvend şuruplarının da leyyin hâsaları meşhurdu.

Kan bozukluğuna nar şurubu, soğukalgınlığa gelincik şurubu tavsiye edilirdi. Bu şifalı hâsalar bunlarda hakikaten ve denildiği kadar mevcut mu idi? bilmem.. Fakat bildiğim bir şey varsa, o bir bardak temiz ve leziz şerbetin, bugün en yüksek marka viskide, ve en mahirane tertip edilmiş kokteylde bulunmadığıdır.

★

Kışın bu şerbetlere bedel, bir fincan kahve ile beraber, ev kadını misafirlerine tatlı ikram ederdi.

Ah, o sakızlı çevirmeler, o hakik gibi ağaçkavunu lokmaları, o misk kokulu tane tane çilekler, yakut gibi vişneler..

Bunlardan bir kaşık alıp, arkasından da billür gibi Karakulak suyunu içtiniz mi, bundan sonra kötü söz söylemeğe niyet dahi etmiş olsanız, imkân bulamazdınız.

Eski zaman ev kadını kilerile, kilerinin muhtevasıyla bihakkin iftihar ederdi. Bir çoğu, onun kendi emeğinin mahsulü olan bu temiz, güzel, sıhhi şeyler ailenin iktisadiyatına da yardım eder, ucuz mevsimde toptan alınarak, hanımın nezaret ve idaresi altında sarfedilen erzak daha bereketli olurdu.

Kilerin Türk evinden kalkması çok fena oldu. Buna belki sosyal hayatımızın evden apartmana intikal etmesi sebep olmuştur. Fakat, en dar apartmanda bile bir köşe bulup, ev hanımının vakit ve zamanı ile hazırlayacağı, yığacağı erzakı, meşrubatı orada muhafaza etmek, mezarımluktan sonra, yapılmaz bir şey değildir.

Hele, yorgun arğın gelen misafire, bilmem hangi alafranga zehiri sunmaktan, evde kaynatılmış nefis bir bardak şerbet ikram etmek - riya bertaraf - her halde daha çok makbule geçer.

E. Talu

Turizm kongresine gidecek murahhaslarımız

Maliye Vekâleti varidat umum müdürü İsmail Hakkı, Emniyet umum müdürü İzzettin dün Ankara'dan şehrimize gelmişlerdir. Bu zevat, gümrükler umum müdürü Mahmut Nedim ile birlikte bugünlerde Parise hareket ederek beynelmilel turizm kongresine iştirak edileceklerdir

TELGRAF HABERLERİ

Fransız kabinesinin mevkii sarsıldı

Âyan meclisi, parlâmentonun kabul ettiği malî salâhiyet lâyihasını reddetti

Paris 19 (Hususi) — Blum kabinesi bugün büyük bir darbeye maruz kalmıştır. Âyan meclisi 72 ye karşı 188 reyyle, hükümetin kendisine fevkalâde malî salâhiyetler verilmesi teklifini reddetmiştir.

Âyan meclisi ancak, hükümet lâyihasının maliye encümeni tarafından tadil ve tahdit edilen şeklini 52 ye karşı 238 reyyle tasvip etmiştir.

Bu neticeye rağmen hükümet emniyet meselesi çıkarmanıştır.

Hatırlardadır ki, hükümetin teklif ettiği kanun lâyihası meb'usan tarafından kabul edilmişti. Binaenaleyh,

bu vaziyet karşısında Âyan ve meb'usan meclisleri birbirleriyle çarpışmak mecburiyetinde kalacaklardır.

Bu vaziyet karşısında, Blum kabinesinin mevkii kuvvetle sarsılmıştır ve siyasi partiler daha şimdiden istişareye başlamışlardır.

Meb'usan meclisi tadilatı kabul etmedi

PUaris 19 — Meb'usan meclisi maliye encümeni saat 20 de toplanarak âyandan tadilattan geri gelen salâhiyetler kanununu tetkik etmiş ve mezkûr tadilatı 16 muhalif ve iki müstenkife karşı 21 reyyle reddederek eski metin üzerinde ısrar etmiştir.

Polis mesleğine giriş hakkındaki proje Başbakanlığa verildi

Ankara, 19 (Hususi) — Emniyet Umum Müdürlüğü yeni polis teşkilât kanununun tatbik şeklini gösterir nizamnameleri hazırlamıştır. Bunlardan in zibat komisyonları ve polis divanlarının verecekleri cezalara tekabül eden suçları gösterir nizamname projesi ile polis mesleğine giriş hakkındaki proje hazırlanarak Başbakanlığa verilmiştir.

Mer'iyet mevkiinde bulunan polis kıyafet nizamnamesi de yeni kanuna göre yeniden tanzim edilecektir. Yeni kanunun tatbikatında kadrolarda bir aksaklığa meydan vermemek için 5 temmuzda ikinci ve birinci komiserliğe terfi imtihanları yapılacaktır. Polis Enstitüsünün açılması için hazırlıklara geçilmiştir.

Hariciye ve İktisat Vekilleri dün Adanadan geçtiler

Adana, 19 (Hususi) — Bağdada gitmekte olan Hariciye ve İktisat Vekilleri bugün bugünkü ekspresle şehrimize gelmişlerdir. Vekiller istasyonda vali, kumandan, belediye reisi, Türk - Fransız daimi hudud komisyonu âzası ve bir çok halk tarafından karşılanmışlar ve kısa bir tevaküftan sonra yollarına devam etmişlerdir.

Fransa ve Türkiyede Bloke paralar Tedavüle çıkarılıyor

Paris, 19 (Hususi) — Geçen salı günü Fransa ile Türkiye arasında imzalanmış ticaret muahedesi bilhassa iki taraf arasında mübadele seviyesini yükseltmek ve bloke edilerek bankalarda mevkuf tutulan tarafeye ait paraların tedavüle çıkmasını temin etmek gâyesini güdmektedir.

Hususi müesseseler arasında Fransız ihracatı ile Türk gül yağlarının mübadelesini derpiş eden anlaşmalar yapılmıştır. Türkiye ihracatının ifade ettiği kıymetin yüzde otuz beşi, Türkiye lehine bir serbest döviz hesabına tahsis edilecektir.

Alman Genel Kurmay Reisi Berline döndü

Paris 19 — Almanya büyük elçisi Kont Welczek, bugün Alman erkânı harbiye reisi general Beck şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Yemekte general Gamelin de hazır bulunmuştur.

General Beck gece Almanyaya hareket etmiştir.

Dumergin cenaze alayı

Paris 19 (A.A.) — Eski Reiscumhur Gaston Doumergue'in millî cenaze merasimi salı günü Aigues - Vives'te yapılacaktır.

Mevsimin en Büyük at Koşusu

27 Haziranda Atatürk ve birinci Hatay koşuları yapılıyor.

Ankara 19 (Hususi) — Kızılay Ankara Merkezi ilkbahar at koşularının son haftası olan 27 haziranda İpodromda bir danslı çay ve zengin bir piyango tertip etmiştir.

Esasen o gün Türkiye'nin en güzel yarış sahasına malik Ankarada büyük ikramiyeli yarışlar yapılacaktır. Atatürk koşusu, birinci Hatay koşusu, birinci Bolayır koşusu bu haftanın programında yer almıştır. Atatürk koşusunun ikramiyesi 4320 liradır. Bu koşuya üç yaşındaki yerli halis kan İngiliz tayları iştirak edecektir. Mesafe: 2400 metredir.

Birinci Hatay koşusu 1934 doğumlu halis kan Arap, erkek ve dişi taylara tahsis olunmuştur. Bu koşunun ikramiyesi 2500 liradır. Mesafe: 1600 metredir.

Birinci Bolayır koşusu ecnebi kan taşımayan yerli yarım kan Arap ve halis kan Arap kısrakları ile Anglo - Arap yarım kan İngiliz aygırlarından hasıl olmuş 1934 doğumlu erkek ve dişi taylara mahsustur. İkramiyesi: 2500, lira, mesafesi: 1600 metredir.

İstanbul ve Ankaranın tanınmış moda mağazaları modellerini o gün koşu yerinde teşhir etmeğe davet edildikleri gibi, teşhir edilecek bu modellerin ekserisinin Kızılay piyangosuna konması da temin olunmuştur.

Panarap Kongresi Toplanıyor

Kudüs 19 (A.A.) — Arap gazeteleleri, İngiliz tahkik komisyonunun raporunun neşri üzerine derhal Panarap kongresinin toplantısını istemektedir. Bu kongreye Irak, Suriye, Mavera-yi şeria, Filistin delegeleri iştirak etmeyecektir.

Bayrağa sevgi Ve saygı

Ankara, 19 (Hususi) — Başbakanlık bayrak ve sancağa karşı gösterilmesi elzem sevgi ve saygı hislerini arttırmak ve bu yoldaki kusurları gidermek için bütün mekteplerde, halkevlerinde konferanslar verilmesi hakkında bütün devlet dairelerine mühim bir tamim yapmıştır.

Alman Hariciye Nazirinin Londra Seyahati İtalyanları Meşgul ediyor

Roma 19 (A.A.) — Giornale d'Italia gazetesinde Virginia Gayda, Almanya ile İtalya arasında tam bir anlaşma mevcut olduğunu ve Von Neurath tarafından Londra'ya yapılan ziyareti Roma - Berlin mihverini zayıflatmadığını kaydederek Almanya ile İtalyanın gerek gönüllülerin geri çağırılması ve gerekse iki numaralı Lokarno meselelerinde tam bir görüş birliği ile hareket ettiklerini ilâve etmektedir.

İstatistik umum müdürlüğü

Ankara, 19 (Hususi) — İstatistik Umum Müdürlüğü vekili Celâl Aybar bu vazifeye asaleten tayin edilmiştir.

Franko kuvvetleri dün Sabah Bilbaoya girdi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Sivil halkın işgal kuvvetlerine mukavemet göstermelerine rağmen, Franko askerleri tarafından bazı taşkınlıklar yapılmıştır.

Şehir, Franko bayrakları ile süslenmiş ve âsi kıt'aları ile birlikte Bilbaoya giren civar köyler halkı tezahürata bulunmuştur.

İlk işgal edilen bina belediye daire - si olmuştur. Bask milislerinden bir çokları Franko kuvvetlerine teslim olmuşlardır.

Bilbaonun işgali Roma ve Berline büyük sevinçle karşılanmıştır. İtalyanlar bu zaferi İtalyan alaylarının kazandıklarını iddia ediyorlar.

Madridde büyük bir casusluk

Paris 19 (Hususi) — Valensten bildirildiğine göre, Madridde büyük bir casusluk teşkilâtı meydana çıkarılmıştır.

Büyük erkânharbiye başkâtibinin ve erkân âzasından bulunan bir kaç yüksek rütbeli subayın da mensup bulunduğu bu teşkilât, Madridin müdafaaplânları ve hükümet kuvvetlerinin hareketi hakkında âsilere malûmat vermekte idi.

Bu casusluk teşkilâtı ile alakadar oldukları tahmin edilen 200 kişi tevkif edilmiştir.

Bu teşkilâtın başında ecnebi bir kaç devletin ve bu meyanda Pero elçisinin de alakası bulunduğu bildiriliyor.

Madridin bombardımanı

Madrid 19 (A.A.) — Fecir vakti şiddetle başlayan topçu ateşi bir kaç saat devam etmiştir. Hükümet merkezinin üstüne bir kaç obüs düşmüştür.

Saat 6 da 21 âsi tayyaresi Madridin üstünde bir saatten fazla uçmuşlardır. Tayyare topları mükemmel bir surette faaliyette bulunmuşlardır.

Zannedildiğine göre âsi tayyareleri bir keşif uçuşu yapmışlardır.

Bir Alman gemisine yeni bir taarruz

Berlin 19 (A.A.) — Leipzig ismindeki Alman kruvazörüne 15 haziranda bir İspanyol harp gemisi tarafından dört kere taarruz edilmiştir. Ribbentrop İspanya sularını kontrol eden devletlere keyfiyet müstacelen bildirmiştir.

Hitler derhal hava yolu ile Berline dönmüştür.

Leipzig kruvazörüne bir şey olmamıştır.

Berlin 19 (A.A.) — Leipzig kruvazörünün 15 haziranda saat 9.25, 9.26 ve 9.52 de olmak üzere üç defa Oran'ın şimalinde ve bir kere de ayın 18 inde saat 15.37 de taarruza uğradığı tasrih edilmektedir.

Alman istihbarat bürosunun bir notasına göre Almanya hükümeti kızıl İspanyanın korsan tahtelbarihlerinin suikastlerini mukabelesiz bırakmak niyetinde değildir.

Sovyet tayyarecileri yeni bir rekor kırıyor'ar

Vaşington 19 — San - Fransisko istikametinde uçan Sovyet tayyarecileri François - Joseph topraklarını geçmişlerdir.

San - Fransisko'ya muvasalat ettikleri takdirde doğru hat mesafe rekorunu kırmış olacaktırlar.

Şimal kutbu yolile Moskova ile San - Fransisko arasındaki mesafe 9.600 kilometredir. Eski rekor ise 9103 kilometredir.

Haber yok

Washington, 19 (A.A.) — Şimali garbi askerî telsiz istasyonları on saattan fazla bir zamandan beri Sovyet tayyarecilerinden hiç bir haber alamamaktadır.

Son dakika

Nevyork 19 (A.A.) — Sovyet Kutub tayyaresinden Grenoviçe saat 20 de gelen telsizde tayyarenin 66 derece arz ve 124 derece tulde bulunduğu ve her şeyin yolunda gittiği bildirilmiştir. Bu mevki Kanada topraklarında Fortnormandan 100 mil uzaktadır.

Yunanistandan ihracı menedilen maddeler

Atina, 19 (Hususi) — Yunanistandan bütün tohumu, bakır madeni, tunç ve çinkonun ihracının men'ine dair ve rilen karar imza edilmiştir.

Adanada sıcaklar

Adana, 19 (Hususi) — Şehrimizde sıcaklar devam etmektedir. Hararet de recesi otuz dördtür.

Siyaset ALEMİNDE

Almanya, davalarını konuşma yolile halletmek istiyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Avrupa kıt'asının umumî siyasi manzarasına bakıldığı zaman ye

ni bir çehre göze çarpıyor. Bu kıt'a, haremli bir ziyaret faaliyeti içindedir. Bu faaliyet te, bilhassa Orta Avrupada müshade olunuyor. Filvaki Belgrad, Sofya, Peşteyi ziyaret eden Alman hariciye nazırı şimdi de Londraya gidecektir. Alman erkânharbiye reisi General Fon Bek Fransız erkânharbiye reisi ile görüşmek üzere Parise kadar yollanmıştır. Alman iktisat nazırı Şaht Avusturyada dır.

Gene Alman harbiye nazırı Mareşal Blomberg Londrada Almanyayı taç g y me merasiminde temsil ettikten sonra Romaya gitmiştir.

Şurası muhakkaktır ki Cenevreden ayrıldıktan sonra Almanyanın bu derece seyyal bir faaliyet gösterdiği kaydolunmamıştır. Maamafih, bu devletin, dünyayı alâkadar eden muhtelif meseleler hakkında fikir teati etmeye büyük ihtiyacı olduğu da muhakkaktır. Çünkü Cenevreden ayrıldıktan sonra temaslar, münhasıran siyasi mümessillerin vesatetine inhisar etmişti.

Gerek hariciye nazırı Fon Nöyratın, gerek General Bekin ziyaretleri, Mareşal Blombergin Londradaki seyahati esnasında hazırlanmışa benziyor. Alman hariciye nazırının Londrada, sadece fikir teatisi ile iktifa edeceği de zannolunuyor. Almanya, bu hareketile Londra - Roma arasında her zaman bir mütevassıl rolü oynayabileceğini gösterirken ken-

disini ehemmiyetle işgal eden ilk madde ve müstemleke meselelerinin de dostane bir surette gözden geçirilmesini istemesi ihtimalden uzak değildir. Bu hal, umumî bir zihniyet değişikliğine delâlet eder. Çünkü bir zamanlar istediğini zorla alabileceğini düşünen Almanya, şimdilik bu düşüncesinin feragat ederek konuşma şekline yanaştığını gösteriyor. Yeni Boğazlar rejimini taknin eden (Montreux) konferansının faziletkâr bir neticesi olmak üzere bu değişikliğe işaret edersek, ne mübalâğalı bir iddiada bulunmuş, ne de tıflâne bir tafahüre ken dimizi kapmış oluruz.

Selim Ragıp Emeç

Alman ajansile Anadolu ajansının tanzihileri

Berlin 19 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Türk matbuatının bazı neşriyatından münfail olarak D. N. B. ajansının Türkiye'ye dair gelen haberleri neşretmediği hakkında 18 haziran tarihli bir İstanbul gazetesinin iddiası hiç bir esasa müstenit değildir. Esasen mezkûr gazete bu hususu alâkadar makamlardan da kolayca tahkik edebilirdi.

Anadolu ajansının notu:

D. N. B. ajansının Anadolu ajansı tarafından çekilen telgrafları neşretmediği hakkındaki iddia muhtacı tashihtir. Mezkûr ajansın elimizde bulunan son bültenlerinden de anlaşıldığına göre, müttetik ajarlık sıfatının icabatından olan bu neşriyat hiç bir inkıta uğramamıştır.

Türkiye - Mısır Hariciye Vekilleri arasında

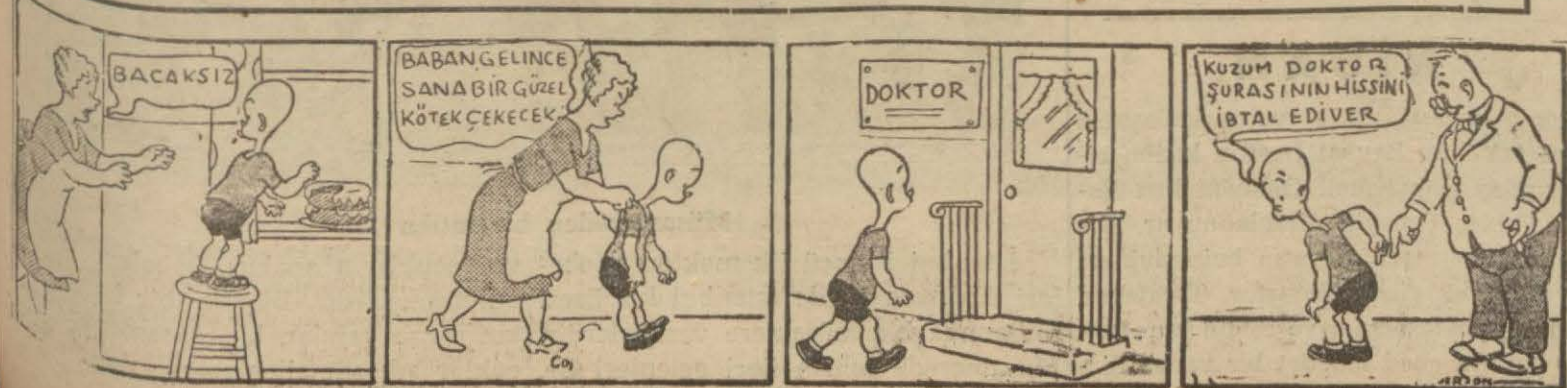
Ankara, 19 (A.A.) — Türk - Mısır muahedelerinin Büyük Millet Meclisince tasdiki münasebetile Dr. Aras ile Mısır hariciye nazırı Butros Paşa arasında telgraflar teati olunmuştur.

Sivasta sellerin tahrip ettiği köprü yapıldı

Sivas (Hususi) — Geçenlerde sel tahribine uğrayan Kalın civarındaki Çallı köprüsünün yerine muvakkat bir köprü kurulmuş, seferler eski intizamını bulmuştur.

Buraya esaslı olarak büyük bir asma köprü yapılacaktır.

Bacaksızın maskaralıkları:

Endişe

Asrî balıkhanenin Hal civarında inşası kararlaştı

Asrî şekilde inşa olunacak yeni balıkhanenin yerini tesbit etmek üzere toplanan komisyon bu husustaki kararını vererek dağılmıştır. Balıkhanenin binasının her şeyden evvel her nevi kayık ve sandalın yanaşmasını temin için dalgasız deniz kıyısında bulunması lâzım gelmektedir.

Bu işe en elverişli yer olarak da hal civarındaki arsa münasip görülmüştür.

Vakıa buradaki deniz suları pis ise de yeni yapılacak bina dahilinde mükemmel su tesisatı bulunacağından deniz suyu istimaline lüzum kalmıyacaktır.

Komisyon kararını Maliye Vekâletine bildirmiştir. Bundan sonra Vekâletten gelecek direktife göre hareket olunacaktır. Yeni balıkhanenin binasının geniş miyasta bir buzhanesi olacaktır. Burada akşam geç vakit balıkhaneye satılmak üzere getirilen kıymetli cins balıklar ertesi güne kadar saklanacak, bu suretle ziyana meydan verilmemiştir.

Şimdiki balıkhanenin içinden bir görünüş

Yakında mer'iyet mevkiine girecek balıkçılık hakkındaki kanun şümüllü olduğundan yeni balıkhanenin binasının ihtiyaçları karşılamak üzere bir an evvel ikmalî lüzum gelmektedir.

Lise imtihan Talimatnamesi Değiştirilecek

Şehrimizde bulunan Maarif Vekâleti orta tedarik müdürü Cevat dün öğleden evvel Maarif Müdürlüğünde umumî müfettişlerin ve Maarif Müdürü Tefviğin iştiraki ile yapılan toplantıya riyaset etmiştir. Bu toplantıda ders senesinin sona ermesi münasebetiyle elde edilen neticeler etrafında hasbihalde bulunulmuş, bu münasebetle hazırlanacak raporların ne vakte kadar Vekâlette bulunması icap edeceği görüşülmüştür. Cevat, Ankaraya gidince aynı toplantı bir defa da Vekâlette yapılacaktır.

Lise imtihan talimatnamesinde geniş surette değişikliğe lüzum görülmektedir. Üç sene tatbik edilmek üzere hazırlanan ve bu sene müddetini dolduran lise imtihan talimatnamesinden gerek mektep müdürleri, gerek müallimler ve talebe memnun olmamıştır. Maarif Vekâletinde toplanacak ihtisas sahiplerinden müteşekkil komisyon bu derdi esahî surette inceliyecek ve yeni bir talimatname hazırlıyacaktır.

Poliste :

Bir pamuk fabrikasında pamuklar tutuştu

Yedikulede Kazlıçeşmede 2 numaralı pamuk fabrikasında makine çalışırken henüz anlaşılamiyan bir sebepten pamuklar tutuşmuş, vaktinde yetişilerek söndürülmüştür.

İki kadın yandı

Üsküdar'da Bostan sokağında 2 numaralı evde Zeliha ile beraber oturan Hatice kahve pişiren gaz ocağı parlarken ikisi beraber söndürmek için uğraşırken Zelihanın sol kolu, Hatice'nin de iki ayağı birden yanmıştır.

İki çocuk araba kazasına uğradılar

Kadıköyünde Hamidiye mahallesinde oturan 9 yaşında Saim amcasile beraber arabasile Kadıköy iskelesine doğru giderlerken bir aralık müvazenesini kaybederek arabadan düşmüş, atın koşumundaki çatal karnına bataarak yaralanmıştır. Yaralı çocuk Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

★ Çubuklu vapur iskelesi karşısında oturan 14 yaşında Recep cadde üzerinde top oynarken, Çubukluda Muhacir mahallesinde oturan İzzet oğlu Rızanın koştuğu iki atlı yük arabası çarpmış, başından ve gözünden ağır surette yaralanmıştır.

Gülhane müsamereleri

Gülhane cuma günü son on üçüncü tıbbî müsameresine Prof. Dr. Lütfi Aksunun ri-yaseti altında devam etmiştir. Prof. Lütfi Aksu, Burhan Urus, Nuzhet Şakir, Dr. Fakir, Suphi, Esat Birol, Kemal Münakaşalara iştirak etmişlerdir.

Floryada müessif bir kaza oldu

Genç bir avukat yüzerken kuvveti kesilerek boğuldu

İstanbul barosu avukatlarından Halit Arif Floryaya gitmiş, soyunmuş ve denize girmiştir. Denizde bir hayli açılmış ve bir daha sahile dönmemiştir. Dört, beş gün evvel denizde tamamille şışmış vaziyette bir cesede tesadüf edilmiş ve ceset derhal Morga kaldırılmış, yapılan muayene neticesinde, bunun avukat Halit Arif olduğu anlaşılmıştır.

Merhum avukat Halit Arif

Avukatın yüzerken kuvveti kesilerek bu feci akibete uğradığı, kimse tarafından da görülüp kurtarılamadığı tahmin olunmaktadır.

Bu kayıp karşısında adliye ve baro mehafili teessür duymuştur. Cenaze dün saat 2 de kaldırılarak, Eyübe götürülmüş ve orada ebedî medfene terk edilmiştir. Merasimde merhumun sınıf arkadaşları, avukatlar ve adliye erkânından bir kısmı hazır bulunmuşlardır.

Vapurlarımızı Kendimiz Yapacağız

Şirketi Hayriye tarafından Haliçteki atölyesinde yaptırılmakta olan yeni vapurun tekne, güverte aksamı bitmek üzeredir. Tekne, temmuzun 15 inde denize indirilecek ve ilk tecrübesi yapacaktır. Bundan sonra makine kısımları konacaktır.

Yerli olarak yapılan bu ilk vapur sonbaharda sefere başlayabilecektir. Müteakiben Şirketi Hayriye, yeni bir vapur inşa ettirecektir.

Türk tezgâhlarında son seneler içinde motörlü deniz nakil vasıtalarının tekneleri yerli olarak yapılmaktadır. İktisat Vekâleti Havuzlar idaresi de bu hususta muvaffak olmuştur. Posta idaresine yaptığı büyük motor çok beğenilmiştir. Deniz Ticaret Müdürlüğü de bugünlerde Havuzlar idaresine yeni motörler ismarlamak için projeler hazırlamış ve Havuzlar Müdürlüğü ile temasa geçmiştir.

Havuzlar İdaresinin mukarrer olan genişletilmesinden sonra sevahili müteakibinde işleyen bütün vapurların burada inşası kabil olabilecektir. Hele Karabük demir fabrikası faaliyete geçince büyük yolcu vapurlarının da kendi tersanemizde inşası mümkün olacaktır. Bu çalışmalar neticesi olarak yakın yıllarda Türk deniz inşaatçılığı geniş bir inkişafa mazhar olmuş olacaktır.

İş kanunu tatbikati

İş Dairesine dün de bir çok müesseseler müracaat ederek muhtelif işler hakkında sualler sormuşlardır. Bu meyanda gece çalıştırılacak kadınlarla 18 yaşından aşağı kız ve erkek işçiler meselesi de vardır.

Bir gazete, gece çalışan 18 yaşından aşağı işçilere İktisat Vekâletinin müsaade etmediğini yazmıştır. İş dairesine böyle bir emir gelmemiştir.

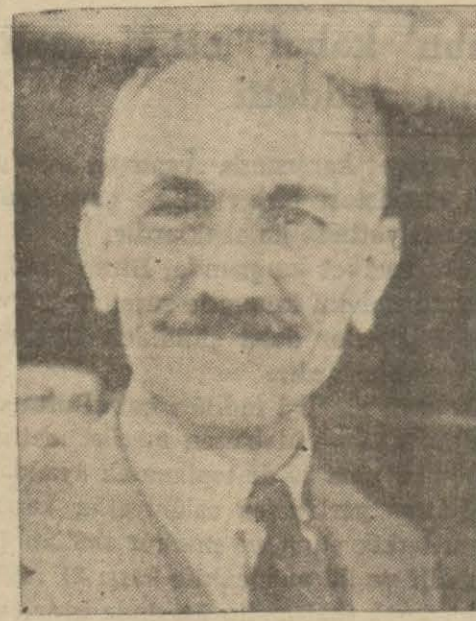
İş kanununun tatbikati dolayısıyla iş veren yerlerle müddeti bir seneden az olmıyarak iş alanlar arasında yazılı mukaveleler tanzimine başlanmıştır.

NIŞAN

İzmit muhabirimiz ve arkadaşımız Cevdet Yakup Baykal İzmitin kadim ailelerinden Bay Kâmil Omay'ın kızı Bayan Pakize Omayla nişanlanmıştır. Bir çok dost ve maruf zevatin buldukları merasim çok güzel olmuştur. Tarafeyne saadet, arkadaşımızın ve eşinin kuracakları yuvaya ebed müddet bir varlık dilerler.

Büyük Türk hekimi İbni Sina ihtifali

Yarın üniversite salonunda beynelmil şöhretler kanferanslar verecekler

İhtifal münasebetile şehrimize gelen ecnebi âlimlerden Doktor Gamain

Büyük Türk feylezofu ve tıp üstadı İbni Sinânın dokuz yüzüncü yıldönümü münasebetile Türk Tarih Kurumu tarafından hazırlanan ihtifal programı tamamilen tesbit edilmiştir. İhtifal üniversite konferans salonunda yarın saat 14 de başlayacaktır. Program ayne şudur:

Açış nutku: Türk tarih kurumu başkanı ve Bolu Saylavı Hasan Cemil Çambel tarafından.

İbni Sinânın hayatı, milliyeti ve kültürü: Üniversite Or. Prof. ve Sivas Saylavı Şemsettin Günaltay tarafından.

İbni Sinânın tıbbî doktrinleri: Üniversite Or. Prof. ve İstanbul Saylavı Dr. Neşad Ömer İrdelp tarafından.

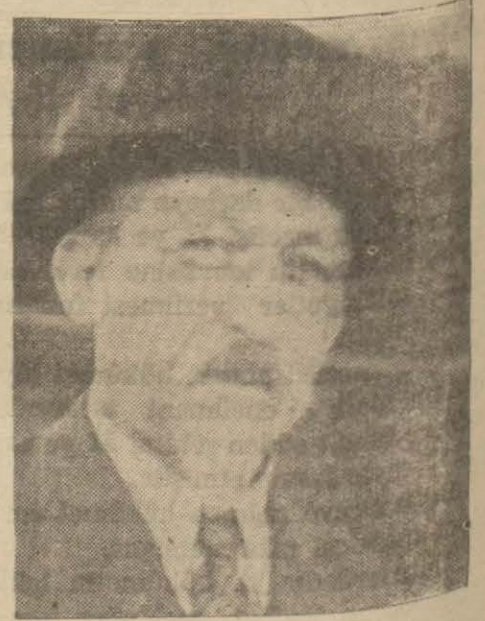
İbni Sinâ tıbbına bir bakış: Üniversite Or. Prof. ve Dr. Akil Muhtar Özden tarafından.

İbni Sinânın Avrupa tıp tedrisine tesiri: Louvain üniversitesi profesörü Dr. Tricot - Royer tarafından.

İbni Sinânın garp tıbbına hizmetleri ve tercüme edilen eserleri: Beynelmîl tıp tarihi cemiyeti reisi prof. Dr. V. Gomoiu tarafından.

İbni Sinâ felsefesi: Or. Profesör İsmail Hakkı İzmirli tarafından.

İbni Sinâ'da kadın ve çocuk hastalıkları: Dr. Perihan Çambel tarafından.

Profesör Tirmet Piyer

İbni Sinânın riyaziye ve hey'et cephesi: Rasathane direktörü Prof. Fatih Gökmen tarafından.

İhtifalde bulunmak üzere Romanya'nın en maruf cerrahi profesörlerinden Doktor Gamoin ile Belçikalî âlimlerden profesör Petrikat ve Tirmet Piyer şehrimize gelmişlerdir.

İhtifale davet

İstanbul 19 (A.A.) — Büyük Türk feylezofu ve tıp üstadı İbni Sinânın 900 üncü yıldönümü münasebetile 21 Haziran pazartesi günü saat 14 de üniversite konferans salonunda yapılacak ihtifale İstanbul'da bulunan bilim muhterem saygıların davetli bulunukları Türk Tarih Kurumundan bildirilmiştir.

Halkevinde yapılacak ihtifal

Eminönü Halkevinden: Pazartesi günü gecesi saat (21) de Evimizin Çağaloğlundaki merkez salonunda İbni Sinânın 900 üncü ölüm yılı münasebetile Dr. Saim Ahmet tarafından (İbni Sinânın hekimlikte yaptığı yenilikler) ve onu müteakiben İstanbul üniversitesi edebiyat fakültesi profesörlerinden Hilmi Ziya Ülken tarafından (İbni Sinânın felsefede yaptığı yenilikler) adlı birer konferans verilecektir. Bu konferanslar bütün yurddaşlara açıktır.

Şehir işleri:

Bir inşaat laboratuvarı kuruluyor

İstanbul belediyesi bir inşaat laboratuvarı vücuda getirmeye kararlandırmıştır. Bu laboratuvarda dahilde yapılan bilcümle inşaat malzemelerinden numuneler bulunacaktır. İnşaat malzememize haricet talip olanlar laboratuvardaki numuneleri tetkik ederek fikir edinmiş olacaklardır.

Çenberlitaşın etrafı park yapılacak

Çenberlitaşın bulunduğu sahanın meydan haline getirilmesi için belediye tarafından tetkikat nihayet bulmuştur. Sokak kısmına tesadüf eden iki bina ile arkada kalan bir bina yıktırılacak ve Çenberlitaş küçük bir park içine alınacaktır. Yalnız, belediyenin nokta nazarına göre arkada bulunan binanın evkaf tarafından istimlak beledinin verilmesi icap etmektedir.

Deniz işleri:

Deniz Bayramı kutlanacak

Bir temmuz deniz bayramıdır. Kabotajın kalkmasının yıldönümü olan 1 Temmuz gününü denizciler tesit edeceklerdir. Gündüz Atatürk âbidesine bir çelenk konacaktır. Gece de donanmış vapurlarla gezmeler yapılacaktır.

Gülcemale 150 bin lira veriyorlar

Denizyollarında tasarruf dolayısıyla kadro harici edilen Gülcemal vapuru satılığa çıkarılmıştır. Vapur, müşteri bulunmuştur. Teklif edilen para yüz elibin liraya yakındır. Mesele İktisat Vekâletine bildirilmiştir. Vekâlet muvafakat ettikten sonra kat'i satış muamelesi yapılacaktır.

Üçüncü ilmektebin müsameresi

Müsamereden bir intiba

İstanbul 3 üncü ilk mektep talebeleri dün saat 15 de İstanbul kız lisesi salonunda bir müsamerede vermişlerdir. Müsamerede şehrin ileri gelenleri ile, İstanbul maarif müdürü ve müfettişler

ve çocukların anaları, babaları hazır bulunmuşlardır. Büyük bir hazırlıkla yapılan bu müsamerede çocuklar sık sık alkışlanmış, davetlilere güzel bir gün geçirtilmiştir.

İnegölde ücretli orman memurları açıkta kaldılar

İnegöl (Hususi) — Bu sene içerisinde, merkez ve köy muallimlerinin muhitin ivabına göre bağcılık, meyvacılık, sebzeçilik ve bu neviden mevzular üzerinde verdikleri konferanslar 94 ü, bu konferansların dinleyicileri de 7610 kişiyi bulmuştur. Ayrıca, merkez halk evinde de zehirli gazdan korunma hakkında üç konferans verilmiştir.

Çocuk Esirgeme Kurumu, mektep talebelerinin de yardımına 45 fakir talebeye bütün sene öğle yemeği vermiş, ayrıca da elbise yaptırmıştır.

Kaçakçılık mücadelesi

Jandarma kumandanile inhisar memurları tarafından köylerde yapılan aramalar neticesinde yüz kilodan fazla kaçak tütünle bir çok memnu silâh bulunmuş, müsadere edilmiştir.

Mahsul satışı

Bu sene, tütün, koza, patates, çeltik, mısır ve ehli hayvanat satışı mühim bir yekünü bulmuşsa da; muhtelif âmillerin tesiri altında, kazanç, geçen senelere nazaran azdır.

Kereste sevkiyatı ve satışları da mühim yekünlara balığ olmaktadır.

Sıtma mücadelesi

Yıllandanberi memleketi kasıp kavuran malarya hastalığı, bu yıl gelen sıtma mücadelesi heyetinin canlı çalışmasıyla gayet azalmıştır. Mücadele faaliyet ve tertibatı cümlesinden olarak, batakliklar kurutulmuş, yığın halindeki gübrelere kaldırılmış, otel, lokanta, han, kahve ve bunlara benzer umumî yerlerin pencere ve kapılarına sık, ince tel konulması mecburî tutulmuştur. Kaza ve köy halkına da bedava kinin dağıtılmıştır. Sıtma mücadelesi heyeti reisi Ziyanın bu yoldaki meşkûr mesaisini kaza halkı minnet ve teşekkürle karşılamaktadır.

Açıkta kalan orman memurları

1 hazirandan itibaren tatbiki başlanan orman kanunu hükümlerince, mukaveleye bağlı hususî ormanlarda ücretle kullanılan orman memurlarının vazifelerine son verilmiştir.

Beş orman memuru bu yüzden açık-

Amasyada Atatürk günü

Amasyada Sakaryayı temsil edenler

Amasya (Hususi) — Atatürk günü bu yıl ilk defa ve büyük tezahüratla kutlanılmıştır. Büyük Şef Amasyayı 929 yılının 12 haziranında şereflendirmişlerdi. Amasyalılar Bu sayılı günü bu yıl bir bayram günü olarak kabul ve tes'it etmişlerdir. Bu münasebetle Şehir baştanbaşına donanmış, şenlikler yapılmış, Atatürk heykeline çelenk konulmuştur. Gece de Halkevi temsil şubesi tarafından Sakarya piyesi temsil edilmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— Güzel san'atların kalınması bakımından sergi açmaya ehemmiyet veremeli Hasan Bey.

... Meselâ oturup uzun boylu tetkikler yapmalı.

... En rağbet görecektir sergiler, hangi sergilerdir? Bunu bulmalı.

Hasan Bey — Uzun boylu düşünme dostum, ben sana söyleyiveriyim! Ötekiler kemalini bulmadığı müddetçe kavun ve karpuz sergileri...

Memlekette spor Hareketleri

Niksar, (Hususi) — Niksar İdman Yurdu bu yıl avcılık ve bisiklet sahasında da çalışacaktır. Bunun için 10 tane bisiklet ve 10 tane av tüfeği sipariş edilecektir. Klübün umumî kaptanı eczacı Fuat İnsel futbola çok ehemmiyet vermektedir. Yakında Turhal şeker fabrikası takımı ile Niksar takımı arasında bir maç yapılacaktır.

Eczacı Fuat İnsel fabrikası takımı ile Niksar takımı arasında bir maç yapılacaktır.

Gümüş Hacıköyde spor sahası

Gümüş Hacıköy (Hususi) — Belediyenin tahsis ettiği sahada geniş ve güzel bir spor meydanı hazırlanmaktadır. Gümüş spor klübü faaliyetine girmiştir.

Doğanspor - Muradiye maçı

İnegöl (Hususi) — Doğansporla Bursa Muradiyespor arasında Gazi stadında bir maç yapılmış, bire karşı 3 sayı ile Bursa Muradiyesporlular kazanmışlardır.

Akyeşil - Topkapı maçı

İzmit (Hususi) — Topkapı ve Akyeşil (A) takımları ile (B) takımları ayrı ayrı birer maç yapmışlardır. (A) takımları maçında Akyeşil 4-0 galib gelmiş, (B) takımları maçı da 3-3 beraberlikle neticelenmiştir.

Kâğıt fabrikasında Sümerspor ismiyle yeni bir spor klübü açılacaktır. İdman yurdundan bu sebeple istifa eden reis Celâl Karpat ile kaptan Mecdinin yerine yeni intihap yapılmıştır.

Kilis izcileri Gaziantep'te

Gaziantep (Hususi) — Lise izcilerinin sonbaharda Kilise yaptıkları ziyareti iade etmek üzere Kilis orta okul izcileri ve halkevi sporcuları buraya gelmişlerdir. İzcilerin başında Kilis kaymakamı, orta okul müdürü ve Halkevi başkanı bulunmaktadır.

Misafirler şehre yaklaşınca otomobillerden inerek muntazam yürüyüşle ilerlemişler ve şehir medhalinde lise izcileri, Halkevi sporcuları, lise direktör ve öğretmenleri ile büyük bir halk kütlesi tarafından karşılanmışlardır.

Misafirler âbideye bir çelenk koyduktan sonra şehir dahilinde bir tur yapmışlardır.

Misafirler şerefine lise idaresince Kavaklıkta bir öğle ziyafeti verilmiş, bunu müteakib futbol sahasında Kilis Halkevi sporcuları Evimiz sporcuları bir futbol maçı yapmışlardır. Maçı Gaziantep Halkevi sporcuları 4-1 kazanmışlardır.

Balıkesir bölgesinde spor hareketleri

Balıkesir (Hususi) — Burada güreşi teşvik için bir müsabaka tertib edilmiştir. Müsabakalara Amerikalı güreşçi de iştirak edecektir. Bandırmada yapılan Marmara kümesi maçlarında Bandırma İdmanyurdu voleybol ve atletizm birincisi olmuş, Balıkesirde yapılan tenis, voleybol, bisiklet teşvik müsabakalarında da tenis voleybolda İdmanyurdu, bisiklette İdmanbirliği kazanmıştır.

Tarsus Amrikan kollejinde garip bir tedris programı

Kollejde orta mektep mezunları da ilköktep mezunları gibi yedi sene okumağa mecbur tutuldular

Tarsus Amerikan Koleji

Tarsustan yazılıyor: Buradaki Amerikan Koleji ilk tahsil devresinden sonra yedi senelik bir tahsil müddetini müteakip diploma veren lise ayarında bir müessesedir. Buraya ilk okul mezunlarından başka orta okul mezunları da alınmakta ve bunlar da dört senelik tahsilden sonra lise şهادetnamesi almakta idiler. Fakat mektep müdürlüğü orta okul mezunları için bu dört yıllık tahsil devresini İngilizceden sınıf atlamak suretile tıpkı ilk okul mezunları gibi yedi seneye çıkarmıştır. Şimdi ilk mektep mezunu da, orta mektep mezunu da Kollejde aynı müddet okumak vaziyetinde bulunmaktadır. Bu değiştirilmeden en çok müteessir olanlar mektebe dört yıl okumak üzere girmiş bulunan orta okul mezunlarıdır. Tahsil müddetinin arttırılmış olması masrafların artmış olması demektir. Bu vaziyette talebeden bir kısmı mektebi terketmek zaruretinde kalmıştır. Birkaç yılını Kollejde geçirmiş, eski tahsil müddetine nazaran mezuniyet zamanı gelmiş olan talebe için bu ne kadar büyük bir ziya olacaktır? Alâkadarların bu işe hal çaresi bulmaları lâzımdır.

Gelenbede her köyde mektep yapılıyor

Kırkağaç (Hususi) — Buradaki köylerde mektep yapma faaliyeti artmıştır. Gelenbe nahiyesindeki büyük ilk okul binası köy mekteplerine örnek olmuştur. Bir kaç sene içinde burada mektepsiz köy kalmamış olacaktır.

Gelenbedeki okulun inşasında nahiye müdürü Suphi ile muhtar Ahmet büyük hizmetleri görmüştür. Muhtar Ahmet bu sefer de nahiye bir umumî helâ inşa ettirilme tedir. Bir park, güzel bir köy konağı, bir de misafir odası yapılacaktır. Kırsal bir pazar yeri yapılması da tekrâr etmiş bulunmaktadır.

Gelenbe mektebi

Sivasta ilköktep sergileri

Sivas (Hususi) — Sivas ve çevresindeki ilk okullar bir yıl içinde ders programlarına göre hazırladıkları el işi, resim, nakış, toprak işlerini bir araya topluyarak sergiler açmışlardır.

Küçük yavrularımızın vücudunda getirdikleri bu sergiler bütün Sivastlılar tarafından öğrenülerek gezilmiş ve çok beğenilmiştir.

Bu yıl ilk okul sergileri geçen yıllardan kat, kat artan bir ilerleyişin mahsulü olarak bezenmiştir. Resimde Fevzi paşa ilk mektep sergisinde talebelerden bir kısmı ile muallimleri Fikriye Dumanlı ve basmuallim Hüsnü görülmektedir.

Kemaliyede bir Yangın oldu

Kemaliye (Hususi) — Belediye Reisi İsmail Hazinedara ait fırından gece saat 11 de yangın çıkmıştır. Yangın birdenbire büyümüş, ateş fırının üst kısmındaki dükkânlarla karşıdaki hana sirayet etmek tehlikesini de göstermiştir. Gerek halk, gerek jandarma kuvveti derhal harekete geçmiş, çarşı esnafı yangının önü alnamayacağını sanarak dükkânlardaki eşyalarını boşaltmaya başlamışlardır. Diğer halk da jandarmalarla birlikte çalışarak yangını söndürmeğe uğraşmışlardır. Ateş

Burdurda bir çocuk Delirdi

Burdur (Hususi) — Özkür mahallesinden Abdullah isminde 16 yaşında bir çocuk aklını oynatmış, bağura zıplıya bahçede koşarken ağzı açık bulunan kuyuya düşmüş, fakat, zamanında yetişilerek kurtarılmış ve tedavi edilmek üzere İstanbul'a, emrazı aklıye ve asabiye hastanesine gönderilmiştir.

fırın tamamen yandıktan sonra etrafa sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür. Kemaliye çarşısı büyük bir tehlike atlattı.

Mevkuf adli tıp başkâtibi dün muhakeme edildi

Davayı elektrik şirketi açmıştı, fakat iddia sabit olmadı, mevkuf başkâtip bu suçtan beraet etti

Belediye tahsildarlarından beş bin lira İhtilâstan suçlu Nadi Ahmet isminde biri hakkında Adli Tıp meclisinin deli olmadığına dair verdiği raporu imzaları ve yazıları tahrif ve taklit ederek değiştirilmekten maznun ve mevkuf bulunan, İstanbul tıbbi adli başkâtibi Raif, dün başka bir meseleden Sultanahmet 1 inci sulh

cezada muhakeme edilmiştir.

Yeni hâdise şudur: Raifin elektrik saati mühürlü olduğu halde şirkete haber vermeden bir kilovat kadar cereyan istimal ettiği iddia olunmaktadır.

Ancak, yapılan duruşma sonunda suç sabit görülmediğinden beraat kararı verilmiştir.

Yaz tatilinde nöbetçi kalacak mahkemeler

Asliye dairesinin yaz tatili, her sene olduğu gibi bu yıl da, 20 temmuzda başlayacak, 5 Eylül'e kadar devam edecektir. Bu esnada Baroda da tatil yapılacaktır. Bundan istifade avukatlardan bazıları Avrupaya ve bilhassa, sergi münasebetiyle Parise, bir seyahat yapmayı tasarlamışlardır.

Tatil devresi esnasında İstanbul asliye 1 inci ceza, İstanbul asliye 2 nci ceza, Sultanahmet 1 inci sulh ceza ile İstanbul asliye 3 üncü hukuk ve asliye 5 inci hukuk mahkemeleri nöbetçi kalacaklardır.

Tatilden istifade edecek olan ağır cezanın işlerine, nöbetçi olan 1 inci veya 2 nci ceza mahkemelerinden biri bakaçtır. Bunlar, umumî hükümlere göre yapılan müstacel işlere, ticaret işlerine de nöbetçi hukuk mahkemelerinden biri bakaçtır.

Diğer taraftan, meşhud suç işlerine bakan Sultanahmet 3 üncü sulh cezanın faaliyetinde de devam edecektir. Meşhud suç işleriyle beraber, umumî hükümlere tâbi olan davalara aynı zamanda bakan asliye 4 üncü cezanın da nöbetçi kalması ihtimal dahilindedir. Bunlardan başka gümrükteki kaçakçılık işleriyle alakadar olan asliye 5 inci ceza mahkemesi de çalışmasına devam edecektir.

BeYOĞLU, Kadıköy ve diğer şehir mülahakatındaki nöbetçi kalacak mahkemelere gelince, bunlar da, tesbit edilmiş vaziyettedir.

Ancak, bu hususta Vekâlet tarafından yapılacak resmî tebliğat henüz gelmemiştir.

Yeni ağır ceza reisleri

6 nci hukuk mahkemesi âzasından Hüseyine Muğla Ağır ceza reisliği ve 3 üncü hukuk âzasından Salih Zekiye de Denizli ağır ceza reisliği teklif olunmuş, bu teklifleri her ikisi de kabul etmişlerdir. Yeni vazifelerine yakında başlayacaklardır.

Arkadaşını Yaralıyan talebe Tevkif edildi

Vefa lisesi talebesinden 514 numaralı Celâlin. arkadaşı Abdurrahmanı bir uşturayla gırtlğından yaraladığından dünkü sayımızda bahsetmiştik. Talebe Celâl dün adliyeye getirilmiş, üçüncü sulh cezada yapılan sorgu duruşması neticesinde, hakkında tevkif kararı verilmiştir. Bu hâdise etrafında müddeiumumilikçe tahkikata devam edilmektedir.

Bir adam çaldığı elbiseyle dolaşırken yakalandı

Safranbolulu Mustafa isminde biri, kendisiyle aynı odada yatan hemşerisi Mustafanın bir takım elbisesini çalmış, fakat poliste bunu inkâr etmiştir.

Ancak, karakoldan dönüşünde artık işin halledilip bittiğine kanaat getirmiş olacak ki, çaldığı elbiseyi giyerek gemiye çıkmıştır.

Neticede, yakalanmış ve Sultanahmet 1 inci sulh ceza hâkiminde yapılan duruşmasında, tevkifine karar verilmiştir.

Bir yalancı şahit tevkif edildi

Sulh mahkemelerinden birinden, mahkemenin salâhiyeti dahilinde görülme diği için, asliye 1 inci cezaya intikal eden bir hareket davası esnasında, Frososimli bir kadının şahadeti eski ifadesine uymamış; ancak, şahit bunda ısrar gösterince, kendisi yalancılık suçundan tevkif olunarak, hakkında kanunî muamele yapılmıştır.

Adliye kadrosu genişletiliyor

Adliye Vekâleti bütçesindeki 40 liralık aslı maaşlara 25, 45 liralık aslı maaşlara 12, 80 liralık aslı maaşlara 2 ve 90 liralık aslı maaşlara da 1 tane ilâvesi karar altına alınmıştır. Bu, yakında tatbik edilecektir.

HADİSELER KARSISINDA

Yaza dair

Sıcaktan bayılıyorum, dedim, bu yaz bir geçse..

Yanımdaki dostum yüzüme baktı:

— Niye baktın?
— Kışın da; soğuktan donuyorum, bu kış bir geçse, diyordun da.

— Dinle dedim. Deveye inişi mi, yoksa yokuşu mu sevdiğini sormuşlar.. deve de cevap vermiş: «Düz yolda su mu çıktı?»

Ben de sana devenin verdiği cevaba yakın bir cevap vereyim: Dört mevsimin arasından ilkbaharla sonbaharı kadro harici mi ettiler?

★
Şehrin halkı küme küme plâjlara gidiyorlar. Plâj şehirden daha mı serin?. Bilâkis daha sıcak.. fakat plâjda insanlara çıplak gezmek hakkı verilmiş.. Ne olur bu hak şehirde de verilse de plâja gitmek zahmetine katlanılmasa..

★
Mektepler açıldığı zaman, muallim talebesinden soracak:

— Söyle bakalım bronş devri neye deler?

Talebe cevap verecek:

— Plâj mevsimine!

★
Birini gösterdiler:

— Günün en mes'ut adamı?

Sordum:

— Milyoner mi?

Cevap verdiler:

— Hayır, dondurmacı!

★
İnsan bu mevsimde her şeyin soğununu arar.. Fakat kadının ve yazının aslâ..

★
Aşık sevgilisini anlatıyordu:

— Saçları alev renginde, gözleri sanki birer kıvılcım.. ateş gibi vücut..

— Kısa kes, dedim, esasen sıcaktan patlıyorum.

★
Bizim kömürçüyü kışkırtıyorum. Kışın kömür satıyordu. Şimdi de buz satıyor. İşte işini bilen adam!

★
Bana:

— Yazı yaz!

Demişlerdi. Ben de dinledim: Yazı yazdım..

İMSET

Türkkuşu müdürü şehrimize geldi

Türkkuşu Müdürü Savni Ankara'dan İstanbula gelmiştir. Savni Türkkuşunun İnönü kampı hazırlıkları ile meşgul olacak, bilâhare İnönüye giderek oradaki hazırlıkları tamamlayacaktır. Bu seneki kampın geçen seneden elde edilen tecrübelerle daha mükemmel olmasına çalışılacaktır.

Belediye müstahdemini sandığı kuruluyor

Belediyede kurulacak müstahdemini sandığı etrafındaki hazırlıklara başlanmıştır. Sandık müstahdeminin hukukunu muhafaza edecektir.

Muhacirlerin nakline bugünlerde başlanıyor

Romanya ve Bulgaristandan yurdumuza getirilecek göçmenler için Hisar vapuru iki güne kadar Köstenceye hareket edecektir.

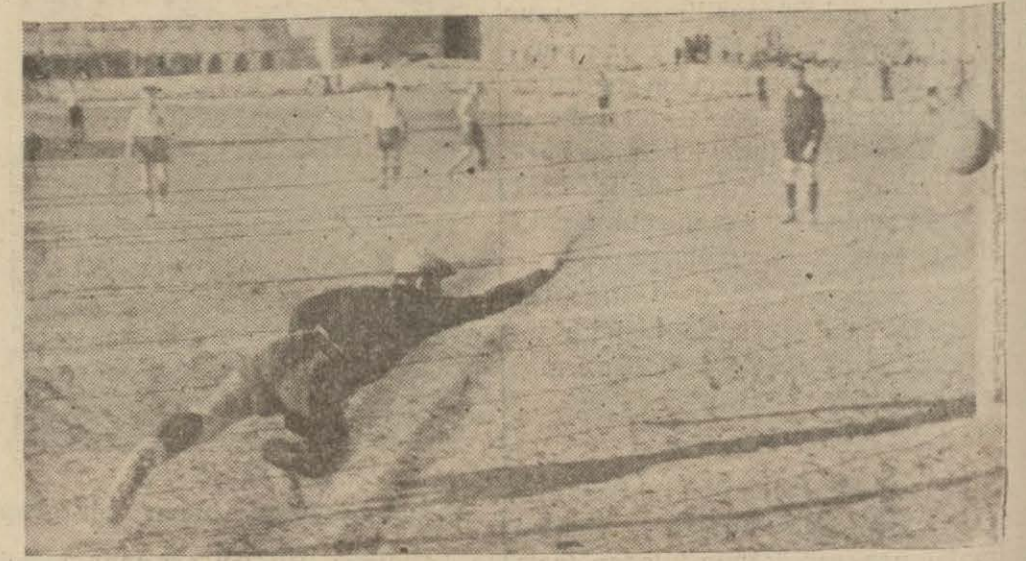
Belediye iskeleleri arazi vergisinden muaf

Belediyelere ait bulunan bütün iskele mahallerinin arazi vergisinden muaf tutulması Şûrayı Devletçe karar altına alınmıştır. Keyfiyetten bütün tahsil şubeleri tamamen malûmattar edilmiştir.

Gençlerbirliği - Güneş maçı 3-3 e neticelendi

Dün güzel bir bir oyun gösteren Ankaralılar iki gol fırsatı kaçırdılar

Dünkü maçtan bir sahne

Dün Taksim stadyumunda Gençler Birliği ile Güneş karşılaştılar. Ankaralıların attıkları ve yedikleri goller doğru dürüst sayılacak olsa bir kaç gol farkla galip gelmiş sayılırlar. Oynadıkları oyun, Güneşin oyunundan çok yüksekti. Müdafaasının canlı ve temiz müdahaleleri ve uzun vuruşları, ne Farukta ne Reşadta mevcuttu. Muavinlere gelince, Kadri sert olmakla beraber herhalde Yusuf'tan daha mükemmeldi ve yaptığı favüller Güneşin sağ muavini kadar körü körüne değildi. Hasan, Rızadan üstündü. Salâhaddinle İsmail aşağı yukarı aynı idi.

Maçın oyun şekli

Oyuna Güneş başladı. Akınları müdafaada kesildi. Gençler Birliği muhâfız hücumu geçti. Ankaralılar biraz hâkim oynamaya başladılar. Altıncı dakikada Faruk bir iska geçti. Niyazi kaptı. Şüt çekti. Avuta giderken sağ açık yetişti. Ortaladı. Reşad iska geçti. Sonra Farukla Reşad birbirleriyle çarpıştılar. Top kaleye doğru giderken sol açık İhsan bir şüt çekti. Faruğun ayağına çarptı. Böylece birbir üstüne iki kere gol fırsatı kaçtı.

Güneş artık hücum yapamıyacak bir halde.. 28 inci dakikada soldan İhsan topu önu boş olarak sürdü. Sağ açık geçirdi. O da Faruk kale içinde iken Rasime pas verdi. Merkez mühacim şüt çekti. Gol. Fakat nedense hakem ofsayt kararı verdi. Böylece bir gol sayılmadı.

Arkadan Güneş akına geçti. Bu hücum ofsayt olduğu halde Rahim güzel kurtarış yaptı.

Melih ortaya bir pas gönderdi. Salâhaddin üstünden atladi. Rebii de sıradı. İbrahim önu boşken şüt çekti. Kaleci kornere kurtardı.

42 inci dakikada Selim güzel bir kornere çekti. Rasim kafa vuruşu ile Gençlerin birinci golünü attı.

Küçük sağ iç birbiri arkasına fantezi uğrunda goller kaçırdı. Gençler Birliği akında iken devre bitti.

İkinci devre başladığı zaman Gençler Birliği daha canlı oynamaya devam etti. Fakat Güneşliler arada sırada kurtuluyorlardı.

Altıncı dakikada Salâhaddin, Halide favül yaparak kaleye geldi. Bir şütle Güneşin birinci golünü attı.

15 inci dakikada hiç yoktan verilen bir penaltı Gençler Birliğini mağlûp vaziyete soktu.

Bir kaç dakika sonra Gençlerin bir akını ancak sert bir hareketle durduruldu. Hakem penaltı verdi. Niyazi çekti. Gol.

25 inci dakikada sağ açıktan gelen bir hava pasını Niyazi fevkalâde bir şekilde hiç durdurmadan vole bir şütle sağ köşeden üçüncü golü attı. Bu gol o kadar güzeldi ki ayağa kalkan seyirciler tarafından dakikalarca alkışlanıldı.

Gençler Birliği galibiyeti elden kaçırmamak için canla başla oynuyorlar. Sık sık da Güneş kalesine iniyorlar.

Rahim lüzumsuz yere kaleden çıktı. Necdet boş kaleye topu gönderdi. Bu suretle beraberlik golü de atıldı. Bir müddet sonra Gençler Birliği a-

Maçtan bir görünüş

kinda. Oyun üç üçe beraberlikle bitti. Hakem İzmir mntakasından Mustafa idi.

Gençler Birliği: Rahim - Halid, İhsan - Kadri, Hasan, Salâhaddin - İhsan Niyazi, Rasim, Mustafa, Selim - Güneş: Cihad - Faruk, Reşad - İsmail, Rıza, Yusuf - Melih, Necdet, Salâhaddin, Rebii, İbrahim şeklinde idi.

C. Şahingiray

Bugünkü maç

Dün Güneşle beraber kalan ve güzel bir oyun çıkaran Gençler Birliği bugün Taksim stadyumunda Galatasarayla karşılaşacaktır. Her iki takım da milli kümenin en güzel futbol oynayan takımları olduklarından maçın çok zevkli olacağı tahmin edilebilir.

Kızılcahamamda büyük pehlivan güreşleri

16 Temmuz günü Yeşil Kızılcahamama sevgili Atatürkümüzün ayak basıp şerefliendirdiği günü tes'it etmek üzere T. Hava Kurumu ve Kızılay şubeleri tarafından bir pehlivan güreş tertip edilmiştir.

Başa: (150), başaltına: (100), büyük ortaya: (50), küçük ortaya: (30), ayağa: (25), desteye: (10) lira mükâfat verilecektir.

Sokaklara yeni elektrik lâmbaları konuyor

Şehrin muhtelif yerlerine yeniden asılacak iki bin lâmba hakkında vaktile elektrik şirketi ile belediye arasında yapılacak mukavelename sureti hazırlanmıştır.

Tesisatta kullanılacak malzeme gelmiş olduğundan belediye, Cumhuriyet Halk Partisi ocaklarından gelen ihtiyaç listelerine göre bu lâmbaların asılacakları yerleri bir liste halinde tesbit etmiştir. Liste elektrik şirketine verilmiş olduğundan bir kaç güne kadar tesisata başlanması muhtemeldir.

Beynelmil itfaiye kongresi

6 temmuzda Pariste toplanacak beynelmil itfaiye kongresine Türk itfaiyecileri de davet edilmiştir. Kongrede Türk itfaiyecilerini İstanbul itfaiye Müdürü İhsan temsil edecektir

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularına Cevaplarım

Bayan A. H. ye:

Ben her şeye rağmen anne olmanızı daha doğru bulurum. İstikbalinizin sigorta senedi yavrurunun minimini elleri arasındadır. Kocanız mademki istemiyor, kızabilir. Bir hiddet, coşkunluk dalgası altında kalabilirsiniz. Fakat kendinizi idare edebilirsiniz bu hiddet ancak tedbir almıya imkân kalmadığı zaman kendisini gösterir, mesele de kalmaz. Şimdi kızacak olan erkeğin yavruyu gördükten sonra af dilyeceğine eminim.

★
Mumhane caddesinde Bay (Ş. Ç.) ye:

Tekrar etmeyiniz, size çıldırılmış derler. Tavsiye ederim: İlk ve son lâtife-niz olsun.

★
Büyükkada'da Bay «Ş. Ş.» ye:
20 küsur yıl önce Selânikli, cidden yüksek seviyeye sahip, üç beş lisan bi-

lir bir erkek tanırım ki, bilmem ne gibi sebebler altında seviyesi düşük bir kadınla evlenmişti. Bu kadın o zaman Arap harflerini güçlkle söker, arapça ve acecece kelimeleri tamamen yanlış yerlerde kullanırdı. Bu kadına bir kaç sene evvel tesadüf ettim ve sandım ki 19 yaşından sonra mektebe başlatılmış, lise tahsili yaptırılmış, bir de fransızca öğretilmiştir. Siz kendinizde bu kabiliyeti görüyor musunuz, görmüyor musunuz? Mesele burada dır.

★
Bay Ahmed Bedri'ye:

El yazısının bir ayna olduğunu söylerler, fakat bu aynada görmeyi bilmek lâzımdır. Herkesin harcı değil dır.

★
Bay Namık Halil'ye:

Kadın tab'an sadık yaratılmıştır. Nadir müstesnaları bir kenara bırakırsanız kadını sadakatsizliğe sevkeden yüzde doksan erkektir.

TEYZE

Yeni ve iğrenç bir hastalık süprüntü toplama merakı

Pariste zengin bir ailenin kızı ve zamanının en şık kadını diye tanınan madam Başe bu merak yüzünden tımarhaneye kondu

Son zamanlara kadar, Parisliler yanında iki köpeği olduğu halde, önündeki çocuk arabasını süren ve bu arabanın içinde dünyanın en garip koleksiyonunu taşıyan pejmürde kılıklı, saçları dağılmış, yüzü mihnetini çektiği uzun yılların akisleriyle dolu, 60 yaşlarında görünen bir kadına rastlardı. Bu kadın, bir yarasa gibi, geceleri sokağa çıkar, Parisin en ücra, en bakımsız köşelerini dolaşır, ve herkesin attığı her şeyi toplardı.

Eline geçen her şeyi, çürümüş yemişleri, kırık şişeleri, dükkânlardan atılan deri parçalarını, sardalye kutularını, izmaritleri, mutfak süprüntülerini, kordela parçalarını, paslı soba borularını, kırılmış mobilye, türlü türlü kâğıt, kırık ayna parçalarını, çanak, çömlek, bardak, tavuk kemiklerini, tel parçalarını, şemsiye iskeletlerini, yırtık kırvat, yakalık, eski pabuçları, kömür kırıntılarını derin bir sevinç içinde homurdana homurdana sepetine toplar ve Paulydeki dört katlı evine getirir, farelerin, sayısız sineklerin üşüştüğü mahzenine saklar. Burada, saatlerce oturur, altınlarını seyrederek, hasis, ve yahut antikalara delicesine tutkun bir meraklı gibi, insanı boğacak kadar çeşit çeşit dayanılmaz kokular neşreden hazinesini seyrederek, neredeyse dağlacak olan bir küpe aşıkane bir bakış fırlatır, aslı heyetten yalnız bir ortası ile bir bacağı kalmış olan iskemleye titriye titriye elini sürer, izmaritleri, sanki gül koklarmış gibi koklardı.

Hazinesi günden güne zenginleştikçe, etrafa daha keskin kokular saçılan ve komşular, değil oturmak, şöyle doğru dürüst nefes almaz oldular. Her yere müthiş bir ufunet kokusu sinmişti. Sinekler ordular halinde vizilyarak etrafı rahatsız etmeğe başlamış, evlerde pencere açmak imkânı, ortadan kalkmıştı.

Mahalle halkının şikâyetle, tahkikata gelen komiseri güler yüze karşılayan bu süprüntü aşığı kadın, onu ilk önce gayet ağır kokan karanlık bir odaya aldı. Adamcağız az kalsın boğulacaktı. Zar zor tahkikati yaptı, kadının sırf zevki için bu işi yaptığını, bunda bir fenalık olmadığını iddia ettiğini görünce, bu 60 lik ihtiyarın delirmiş olduğuna hükmederek ona göre raporunu hazırladı.

Ve bir gün belediye memurları gelerek, Madam Başe'nin bu hazinesini topladılar. 16 kamyon tutan, bu garip koleksiyonu belediyenin fırınında yaktıkları zaman, halk derin bir nefes aldı. Kadın da, bir müddet müşahede altına alındıktan sonra aklında bir müvazesesizlik olduğu anlaşıldı ve tımarhanenin zararsız deliler kısmına gönderildi.

Madam Ojeni Boşe kimdir? Madam Başe zengin bir ailenin çocuğudur. Angers'de doğmuştur. 1905 senesinde Parise musiki tahsiline gelmiştir. Zamanının en şık kadınlarından sayılan, en güzel ve orijinal tuvaletlerini giyen, icat eden Ma-

M. Boşe

Madam Boşe

dam Boşe gayet kısa bir zamanda muhteminde sivrilmiş, güzel yüzü, çaldığı piyanosile, M. Boşeyi kendisine bağlamış ve bu hâdise, Ojeninin, Boşeye metresi olmasına sonlanmıştır.

Karı koca evlendikleri 1914 yılına kadar gayet mes'ut yaşamışlardır. Bu sırada Ojeninin süprüntü toplamak tarafı birdenbire meydana çıkmış. Mobilyelere verdiği paraları gözünde büyüten kadın, evine bit pazarlarından topladığı eşyayı doldurmuş başlanmış, bu da kadındaki yeni iptilâyı körüklemiştir.

Kocasının verdiği paraları yemiyen, erzak alacağı yerde, ekşimis yemekleri, et konservesi artıklarını yeni baştan kaynatarak, kocasının önüne süren Ojeni bir keresinde, saatlerce pazarlık ettikten sonra ölü bir tavşan almış ve dolabında üç sene beklettikten sonra yemiştir.

Komşularının söylediklerini iftira diye telâkki ederek inanmayan M. Boşe, bir gün karısını takip etmiş. Ojeni, ilk önce şehrin en ucuz mahallelerinden birinin kasabına uğramış, dükkânın önünde bulunan süprüntü tenekesini karıştırmış, oradan bir kaç tane kemik çıkarmış, binbir itina ile göğsüne yerleştirmiş, sonra, biraz daha yürümüş ve bir dilencinin elinde bir tavuk leşi görmüş, hemen üzerine atılarak zorla kadının elinden çekmiş almış. Rezaletin bu derecesine tahammül edemiyen M. Boşe, meydana çıkarak karısına çıkmış. Süprüntülük aşığı kadın, nereden havale ettiği anlaşılmayan bir bakla kocasını yaralamış.

M. Boşe hastaneden çıkar çıkmaz gene karısına dönmüş, 1927 senesinde evlerinde yangın olmuş. Yangını kadının kasından çıkardığı anlaşılınca hapse tıkmış. Mahkûmiyetini bitiren Ojeni, evini değiştirerek cüzamlıların bile oturamıyacağı kadar pis bir mahalleye taşınmış. 50 bin frank kadar parası olduğu halde, deli kadın, yırtık pırtık elbiselerle gezmiş, saçlarına kuyruk yağı, zeytinyağı sürmüş ve dilenciler cemiyetine girmiş.

Borçlarını ödemediğinden, suyu, elektriği kesilen evine hastalık getiren binlerce farenin civar halkını da bizar etmesine sebebiyet veren Madam Boşe, yukarıda da dediğimiz gibi şimdi tımarhanede bulunmaktadır.

Dünyanın meşhur maceraperesti

Yapmadığı iş, işlemediği cürüm kalmadı

Müddeiûmumî "Bu adama yeni ceza bulmalı,, diyor

Roy Cekson, Seylonda valilik etmiş bir adamın çocuğudur. Zengin bir aileden yetişmiştir. Çocukluğundanberi haşarı, densiz olan Cekson, anne ve babasının bütün ihtimam ve itinalarına rağmen türlü düzeltilmiş, okuduğu mektepten kaçmış, sokaklarda yatmış, karakollara çağırılmış ve nihayet kendi başına buyruk bir delikanlı olup çıkmış. Her nedense denizi seven, gemilere âşık olan Cekson, nihayet gemilerde tayfahk etmeğe başlamıştır. Bundan da pek çabuk usanan maymun iştihali genç, sevdiği bir kıza yaranmak için gemicilikten vazgeçip aktörlüğe heves etmiş ve bir tiyatro akademisine yazılmış. Orada bir müddet tahsil ettikten sonra bir kumpanya ile turnaya çıkmıştır.

Uzaktan başı boş gibi görünen bu sanat âleminde de çabuk bıkmış, tekrar gemiye dönmüş, büyük serhavin ilk senerlerine kadar tamamen sergüzeşt dolu bir ömür süren Cekson, 1915 yılında, emniyeti suiistimalden mahkûmiyet yemiş, dört sene sonra da sahte üniforma giyme suçüyle dört sene hapiste yatmıştır. New Jersey'de evlenme kanunlarına mugayir olarak dört kadını evlendiği için 12 ay hapis cezası almış, ve gene 1926 da merkez cinayet mahkemesinde de, emniyeti suiistimal ve evlenme yüzünden 14 ay hidematı şakkaya mahkûm olmuştur. Hapisten çıkar çıkmaz, gene boş durmayan Cekson 1928 senesinde gene bir seneye mahkûm olmuştur.

Elinde ne kaptan şehadetnamesi, ne de seyrüsefer izni bulunmayan Cekson bah-

Cekson

riye üniformasının âşığıdır. Eline geçen paraları hep terziye verir, ve parlak şeridli, düğmeli elbiseler, kasketler diktirir ve sokaklarda da böyle yaparak caka yapmasını severmiş. Annesinden zorla kopardığı paralarla dört tane motör almış, ikisini kasden batırmış. İkisi yanmış ve sigortadan kazandığı paralarla 1931 yılında bir gemi gibi süslediği, bar açmış. Son zamanlara kadar da burayı işletmiş. Huylu huylundan vazgeçmez. Eline her geçen şeyi namusluca kullanacağı yerde sahtekârlığa sapan Cekson, bir müşterisinden aldığı 10 İngiliz liralık çek ustaca 100 liralığa çevirerek, bankaya sürerken yakalanmış, yeni baştan sahtekârlıkla mahkemeye verilmiştir.

Davasını teşrih eden müddeiûmumî: Cekson, bir deli midir. Zannetmem, Cekson öyle bir adamdır ki, doğru yürümesini bile suç sayan, gayri tabii telâkki eden bir adamdır. Sahtekârlık yapmasa, hile yoluna sapmasa iyi rahat etmez. İyi bir ailenin çocuğu olmakla beraber, dünyanın en deni seciyesini taşıyan Ceksona, şimdiki kadar tatbik edilmemiş bir ceza verilmesini düşünüyorum.. demmiştir.

KADIN

Dişlerinizi ne vakit ve nasıl fırçalamanız lâzımdır, biliyor musunuz?

Gülen bir yüz kadar cana yakın ne vardır? Hele bu gülüş bir sıra inci diği gösterirse... Dişlerin rolü sade bu mu? Onların sağlığınıza ne büyük hizmetleri var.

Hepimiz biliriz ki dişleri korumak hem bir güzellik, hem de bir sağlık meselesidir. Bunun için onlara bakmanın en iyi yolunu bilmeli.

Ekseriyet günde iki defa dişini oğmayı ihmal etmez. Dişin sağlam kalması için bu pek lüzumludur. Fakat kâfi değildir. Güzel dişlere sahip olmak için daha başka şeylere de dikkat etmek lazımdır.

1 — Dişleri öğle ve akşam yemeklerinden sonra macunla fırçalarız. Fakat sabah kahvaltılarında sonra hiç bir şey yapmayız. Bu, doğru değildir. Kahvaltıdan sonra onları hiç olmazsa su ile çalkalamalı, hattâ mümkünse arasına fırçalamalıdır.

2 — Bir çokları dişlerini yalnız sağdan sola, soldan sağa doğru fırçalar. Bu, onların aralarını temizlemek için kâfi değildir. İyi temizlemek için fırçayı aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya doğru da sürmek lazımdır.

3 — Fırçanın her kullanışta kupkuru olabilmesi için iki fırçanız olmalıdır. Her defa birle fırçalanınca ötekine sıra gelinceye kadar iyice kurur. Kurusun diye fırçayı açıkta bırakmanın zararını herkes bilir.

4 — Dişleri en ziyade meyvalar ve (a-

sitli - ekşil) şeylerle şekerler bozar. Bunun için hiç bir zaman yatacağınız sırada bu nevi şeylerden yememelisiniz.

5 — Dişleri «asit» in zararından korumak için en iyi usul şudur:

Bildiğimiz alelade sabunla fırçalayıp, içine biraz «bikarbonat» katıştırılmış ilık su ile çalkalamak.

6 — Diş etlerinin kuvvetlenmesi için dişlerinizi öğduğunuz macundan arasına parmağınıza biraz sürüp damaklarınızı iyice oğuşturmalısınız.

7 — Diş macununuzun, fırçanızın mümkün olduğu kadar iyi cinsten olmasına da çok ehemmiyet vermelisiniz. Bozulmaya başlayan fırçayı derhal değiştirmelisiniz.

8 — Fırçanın sertliği her şahsa göre değişir. Bunu tecrübemizle anlayabilirsiniz.

İşte ancak bu şekilde bakılan dişler sağlam ve güzel kalır. Sahibini de hem sağlam, hem de güzel yapar.

Elleri güzelleştirmek için ne yapmalı, tırnakları hangi renge boyamalı?

Her kadının mutlaka bir güzelliği vardır. Kiminin gözleri, kiminin cildi, kiminin de meselâ elleri güzeldir. Güzel görünmek için güzel olan yerinin kıymetini bilmek ve onun güzelliğini arttırmaya çalışmak lazımdır. O güzelliğe hususî şekilde ihtimam göstermeli, onu göze çarpacak hale koymalıdır. Unutmamalı ki tek bir güzellik ekseriya bir çok kusurları gizler.

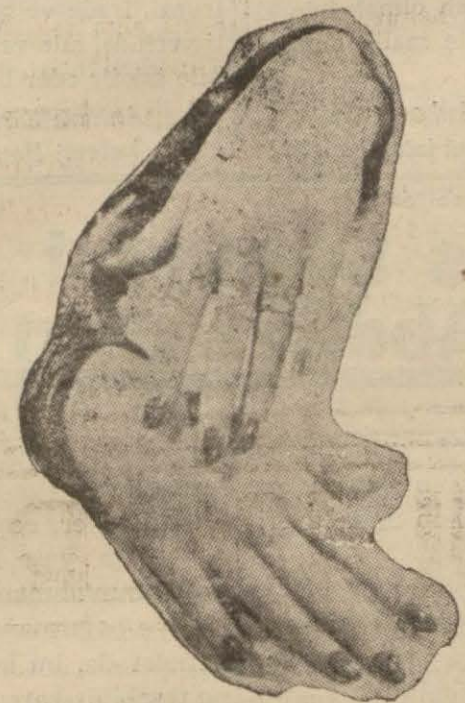
Esasen ellerine itina etmek yalnız güzel elli kadınlara mahsus değildir. Güzel olmayan ellerin de biçimini değilse bile rengini de cildini güzelleştirmek, hoş gider hale koymak mümkündür.

Bunun için her şeyden evvel iyi cins yağlı bir kreminiz olmalı. Geceleri yatmadan az evvel bu kremden ellerinize biraz sürüp, tırnaklarınızın ucundan başlayarak bileklerinize doğru masaj yapmalısınız.

Ellerinizi, arasına içine yarı yarıya su katılmış «oksijen» li su ile silmelisiniz. Oksijen hem güneş yanıklarını azaltır, hem de lekeleri çıkarır.

Elleri güzelleştirmede limonun da büyük bir rolü vardır. Sık sık limon suyu ile oğuşturulan ellerin hem rengi açılır, hem cildi yumuşatır. Tabii limonu da «oksijen» i de su ve sabunla elleri yıkadıktan sonra sürmek lazımdır.

Eli en ziyade bozan şey ev işleridir. Sebze ayıklamak, ufak tefek yıkamak, bu laşık, elin cildinin başlıca düşmanıdır. Bunun için ev işleriyle uğraşan bayan -

lar ellerine herkesten daha ziyade itina göstermelidirler. Eğer lâstik eldiveni pratik bulmazsanız şu noktaları hiç unutmayınız. Limon ve oksijen sebze lekelerini temizlemeye kâfidir.

Bulaşık ve ufak tefek yıkamak, bilhassa tırnak kenarlarındaki derileri bozar, fakat eğer eller bulaşıktan çıktığı gibi bırakılırsa,

O halde bırakılmaz da derhal çaresi aranılırsa bu çirkinliğin önü alınabilir. «Manikür» yaptırırken ellerinizi on, on

beş dakika sabunlu suda tutmuyor musunuz? Bulaşık yahut çamaşır suyunu da böyle bir sabunlu su farzedebilirsiniz. Bu sudan çıkar çıkmaz yumuşayıp yerlerinden oynayan tırnak derilerinizin üzerine hemen biraz «vazelin» sürüp iki üç dakika bırakınız. Sonra ya tahta, yahut ta kemikten yapılmış bir tırnak hijalile derilerinizi geriye doğru hafifçe itip kesiniz. Fakat sakın madeni hilâl kullanmayınız.

Daha fazla hırpalanan elleri güzelleştirmek için geceleri besleyici bir kremden bol bol sürüp, eldiven giymek lazımdır. Buna bir hafta kadar devam edilince eller en güzel bir hale gelir. Bu tedavi zaman zaman tekrarlanmalıdır.

Tırnakları hangi renge boyamalı? Kırmızı, koyu kırmızı, koyu pembe tırnak artık moda değildir. Şimdi en çok beğenilen tırnak rengi ya toz pembe, yahut ta sedef rengidir. Bunun için tırnak cilalarını bu renklerde almalısınız.

Beğendiğiniz kadın ve erkek tipleri hangileridir?

- 510 -

İdeal kadın: Fakir fakat yüksek terbiyeli bir kadın

Beğendiğim kadın tipi:
Gayet uzun saçlı, buğday renkli, çekik çehreli, ince kaşlı, uzun ve kıvrık kirpikli, koyu elâ gözlü, orta burunlu, az etli dudaklı, orta küçüklükte bir ağız, muntazam dişli, konuşması âhenkli, beli orta, boyu 1.65, ayağı 36, tabiatı yumuşak, münis, inatçı ve kinci olmıyan, fakir ve yüksek terbiyeli, evine ve çocuklarına bağlı, sevgisi şüphe götürmeyen, tahsili orta, balık etinde bir bayan.

İzmir Bayraklı Menemen caddesi
No 51 de Hasan Olka

- 511 -

Kadın metin ve cessus olmalıdır

Kadın şöyle olmalıdır:
1 — Orta boylu, esmer tenli, geniş alınlı, siyah nazif gözlü, kirpikler uzun, vücud ne zayıf ne de şişman, çok sağlam ve adalâti kuvvetli.
2 — Halim tabiatlı, yuvasına çok düşkün, kocasının ve çocuklarının saadetini son derece düşünen, mesleğinin tam manasile âşığı, metin ve cesur, daima neşeli.
3 — Yüksek tahsil veya lise mezunu.
4 — Bu saydığım evsafın tamamı erkte de bulunmalı.

İstanbul sirkeci Turan
(Sarih adresini yazmamıştır)

- 512 -

Bir genç kızın cevabı

Anketinize şu üç cevabı veriyorum:
1 — Gönül kimi severse güzel odur!
2 — Gönül kimi severse güzel odur!
3 — Gönül kimi severse güzel odur!

İzmit: N. A.
(Sarih ares ve isminin neşrini istememiştir.)

- 513 -

Çalışkan ve zeki bir erkeği beğenirim

Beğendiğim erkek tipi şu vasıfları haiz olan erkektir:
1 — Ahlakı temiz ve kendisi dürüst.
2 — Uzun boylu, sıhhatli bir vücut, kumral saç ve sevimli bir çehre.
3 — Çalışkan ve zeki.
4 — Hayatta muvaffak olmak için lâzım olan bilgi ve tahsile malik olmalıdır.

Ankara: Şükran
(Sarih adresinin neşrini istememiştir)

- 514 -

Yüksek tahsilli kadın yuvasına tamamen merbut olamaz

Beğendiğim kadın tipi:
Kadında aranacak meziyetlerden en büyüğü, güzellikten ziyade iyi bir ahlak ve yuvaya bağlı bulunmaktır.
Uzun bir boya, mütenasib bir endama, koyu çakır bir göze ve beyaz bir vücuda malik olan kadın bence güzeldir. Ve benim beğendiğim kadın tiplerinden biridir. Bununla beraber kadında, fazla değil amma, orta derecede yakın bir tahsil de aranır. Fazla ve yüksek tahsili olan kadın yuvasına tamamiyle merbut ve eşine tamamen bağlı olamaz.

Beyoğlu Büyül: Parmakkapı caddesi
No. 20 de İ. Y.

- 515 -

Kadının her şeyi güzel olmalı

Beğendiğim kadın tipi:
Güzel boylu, güzel huylu, güzel yüzü, güzel sözlü, güzel sesli, güzel sazlı, ta - müssihha, aile teşkilâtına vakıf, faziletli bir bayan düşünceye göre en yüksek bir kadın tipidir.

Kadıköy Söğütü çesme caddesi
236 N. C.

(Sarih adresini yazmamıştır)

- 516 -

İdeal kadın: Uzun boylu, sarı saçlı kadın

En çok beğendiğim kadın tipi şudur:
Uzun boylu, sarı saçlı, güzel tabiatlı, uysal olmalı. Kadında tahsil aramam. Yalnız, ev işlerinden anlamalı.

Ankara Denizciler caddesi Hatuniye
camii sokak 21 de Alâeddin
apartmanı 2 de Orhan

- 517 -

Erkek 40 ile 45 yaşlarında olmalı

Erkte aradığım tip ve evsaf şudur:
Esmer, uzun boylu, balık etinde, siyah parlak saçlı, beyaz ve muntazam dişli, yaşı 40 ile 45 arası, tahsili ve terbiyesi, seciye ve duygusu yüksek, rahim ve mütevazı, irade ve muhakeme sahibi, sıhhatli yerinde, aile ve yuva mefhumunu hakikile takdir eder bir erkek olmalıdır.

Ankara Ziraat Vekâleti Levazım
kalemî Bay Necati efile Mediha

Dün gece Beşiktaşta 32 ev yandı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

mekle ve yanmakta olan enkazı devirmekle meşguldüler.

Uzuncaovada Türkalı mahallesi ahşap ve sık evlerden müteşekkildir. Şehrin de geceleri çok tenha kalan köşelerinden biridir. Bu mahallede Halepli Bayan Emine'nin evinden gece takriben saat iki buçukta yangın çıkmış, rivayete nazaran kimse tarafından görülememiş, birdenbire büyümüşür. Yangın ancak ev yandıktan, üçüncü eve sirayet ettikten sonra saat ikiyi 49 dakik geçe Beyazıt yangın kulesi tarafından görülmüş, derhal itfaiye grupuna haber verilmiş, verilen mahûmata göre de saat tam 2,50 de Beyoğlu itfaiye grubu hareket etmiş, yedi dakika sonra yangın yerine ulaşmıştır, itfaiyeciler yangın yerine gittikleri zaman oldukça kuvvetli bir rüzgârın estiğini, dört evin de alev alev yandığını görmüşlerdir.

Bu vaziyette derhal harekete geçen itfaiye grubu ilk iş olarak su aramış, yangın yerinde su bulamamış, denizden ve pek çok uzak yerlerden su getirmek vaziyetinde kalmıştır. Hortumlar döşeninceye kadar arozözlerdeki su kullandıkları, İstanbul ve Beyoğlu gruplarından imdad müfrezeleri istenilerek faaliyete başlanılmış, fakat bir taraftan esen rüzgâr, di-

CİLDİN GIDASASI BULUNDU

Her şey gibi cild de büyük bir tekâmül devresi geçirir. Her genç kız ve kadının kendisine mahsus parlak bir devri vardır. Bu zamanlarda cild gayet parlak, çok düzgün, cazip bir hal alır. Cilde bütün bu güzelliği veren cildin ikinci tabakasında bulunan hücrelerin bünyeden aldıkları gıda ile mümkündür. Bünye bu gıdayı zamanla veremez olur. Cilde buruşuklar, lekeler ve buna münasıl arzular görülür. Cild bütün güzelliğini kaybeder. Gaip olan kuvveti iade etmek ancak bünyenin hücrelere verdiği gıda ile mümkündür.

Büyük kabiliyetli eller bunun da çaresini bulmuşlardır. Yarım yağlı Hasan gece kremi, yağsız Hasan kar kremi, cildin ihtiyacı olan bu gıdanın tamamını ve özünü ihtiva eder.

Her bayan gece yataırken yarım yağlı Hasan gece kremi ve gündüzleri yağsız Hasan kar kremi, yüzlerine büyük bir itina ile sürerek cildin güzelliğini kazansınlar. Buruşuklar, lekeler tamamiyle zail olur, bu kremler artık her bayanın tabii bir ihtiyacı haline girmiştir. Cildin güzelliği bu kremlerle temadi eder. Çünkü esas olan hücreleri bu kremler beslemektedir. Cildinizi bu kremlerle mahrum etmeyiniz, sayın bayanlar.

ğer taraftan bütün tahtaları kızışmış olan ahşap evler ateşin sür'atle önüne geçilmesini imkânsız kılmıştır.

İtfaiye gidinceye kadar dört evin yangını olmasının sebebi yangının kimse tarafından görülmemiş bulunmasından ileri gelmiştir. Mahalle bekçisi yangın çıktuktan 20 dakika sonra ateşi görmüş, ilk iş olarak mütamadıyen silâh atarak mahalle halkını uyandırmak, yangına karşı çalışmaya davet etmek, sonra da karakola koşup yangını haber vermek olmuştur. Polis tarafından da derhal itfaiyeye telefon edilmiş, fakat bu telefon yapıldığı zaman itfaiye yangın yerine hareket etmiş bulunmuştur.

Dört tarafı sarmış, alabildiğine büyümüş olan ateşe uğraşmak çok güç olmuş, itfaiyenin bütün kuvvetlerini yangın yerinde taksif etmiş olmasına rağmen ateşi hafifletip, gittikçe büyüyen tehlikenin önüne geçmek mümkün olamamıştır. Rüzgâr, çıra haline gelmiş ve tamamen kızışmış olan ahşap evler itfaiyenin bütün gayretini tesirsiz bırakmış, cehennem alevler Beşiktaş semasını kıpkızıl bir hale getirmiş, Türkalı mahallesi bir anda bir cehennem manzarası arz etmeğe başlamıştır.

Yangın bütün dehşetle tam dört buçuk saat devam etmiş, bu müddet zarfında da 32 ev yanmıştır.

Yangının neden ve nasıl çıktığı henüz tesbit edilememiştir. Halepli Eminenin evinden çıktığı tesbit edilen ateşin diğer evlere sirayet edinceye ve iki ev yanmaya kadar nasıl olup ta görüldüğü, mahallede hiçbir gürültü ve velvele husule getirmediği de garib görülmektedir.

Yangın Türkalı mahallesinin Şehit Asım caddesindeki Asmalıkahve sokağını tamamen silip süpürmüştür. Bu sokakta Said Ömerin 10, Eminenin 12, Mehmedin 14, Hanifenin 16, Makbulenin 18, Kerimenin 20, Arifin 22, Neşetin 24, İhsanın 26, Feyzinin 28, Zekiye'nin 30, yüzbaşı Salâhaddin'in 32, Seyfi kaptanın 34, Feyzinin 36, Mustafanın 38, Tablakâr Osmanın 40 numaralı evleri ile bu evlerin karşısında olan ve henüz isimleri tesbit edilemeyen diğer evler tamamen bu miktarda yakın ev de kısmen yanmıştır.

Yangından çıkanlardan İlyas kaptan:
— Ben yangını iki ev yandıktan, ateş kendi evimin penceresini yalamaya başladıktan sonra farkettim. Uyandım, kızılığ görür görmez çoluğu çocuğu uyardım, evi boşaltmaya başladım, eğer az daha uyanmasaydım biz de cayır cayır yanacaktık demektedir. Yangında bir kısım evlerden hiç eşya kurtarılamamıştır.
Bir taraftan zabıta, diğer taraftan müddeiumumilik ve itfaiye yangın hakkında tahkikat yapmaktadır. Yangından muztar olanlarla alâkadar olunmaya

Vataniler meğer cephe değiştirmişler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

pyorlar. Böyle giderse zulümleri artacaktır. Bunun için, mukabil harekete geçmek lazımdır.

Harekete geçmek için 3 temmuz tarihi tesbit edilmiştir. Temmuzun üçü Hataydaki Araplığa yardım günü olacaktır. O gün bütün Suriyeliler, ne mümkünse, Hatay için feda edecekler, yani iane verecekler, bu iane toplanıp bununla Hatayda propaganda yapılacak ve bilhassa okuyup yazma bilmeyen Araplara okuyup yazma öğretilecektir. Fakat, aynı zamanda bunlara karşı Araplık hisleri ve Türkler karşısında yapacakları vazifeler telkin edilecektir. Bunun ne demek olduğunu izaha hacet yoktur.

Komitenin bu kararına müvazı olarak Suriyenin muallimleri de derhal Doktor Şehbender müraacaat ederek bu yaz tatil haklarından vazgeçtiklerini ve bütün tatil müddetince Hataya gidip orada millî vazifelerini yapmaya karar vermiş olduklarını bildirmişlerdir. Bunlar, bir taraftan Araplara okuyup yazma dersi verecekler, bir taraftan da Araplık şuurunu kuvvetlendireceklerdir.

Doktor Şehbender bunlara verdiği cevapta müraacaatlarından pek ziyade memnun kaldığını ve bütün Araplığın kendilerine minnettar kaldığını ve arz ettikleri hizmetten istifade edileceğini bildirmişti.

Antakya şoförleri grev ilân ettiler

Adana, 19 (Hususi) — Antakya şoförleri, yollarda soyguncuların mütemadi tecavüzlerinden usanarak, emniyet ve âşayış iade edilinceye kadar çalışmamak üzere grev ilân ettiler. Sankakta, bilhassa köylerde, tazyik ve tahrik yapılmak suretile yeni hâdiseler çıkarılmak isteniyor, Arap gazeteleri de bermutad hücumlarına devam etmekte idirler.

Bursada dışı bir Ayının büyüttüğü Kız çocuğu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Mesele derhal köyde yayılmış; zavallı anne «rüyam hakikat oluyor» diye sevinç yaşları dökmüştür... Şimdi Saraylı köyünden kaybolan küçük memnunenin nazlı hayalı, köy ufuklarında canlanır gibi olmuştur. Anne ve babası İstanbul'a giderek kızlarını aramağa başlayacaklardır.

Cevdet Yakup

başlanılmıştır. Bunların yerleştirilmeleri için Vilâyet, Parti ve Kızılay teşkilâtı harekete geçmiş bulunmaktadır.

Endülüs Şövalyesi Abdurrahman

Yazan: A. Z.

— İşte.. gene o herif.. gebertin, şu mel'unu... Okcular!.. Hep birden ona nişan alın. Oklarınızı, hep onun üzerine yağdırın.

Diye bağırıyor: İhtilâliyordun. Aşağıda, binlerce Berberi ve binlerce Hicazlı ihtilâlciler; ellerini kalblerinin üzerine basmışlar; bu çığgın delikanlıyı seyrediyorlardı. Hissettikleri heyecandan, boğulma derecelerine geliyorlardı.

Abdurrahman, ne yapacaktı?.. Bunu, hiç kimse bilmiyordu. Yalnız herkes, en derin bir korku ve helecân içinde, gözleriyle onu takip ediyordu.

Abdurrahman, o alçak duvarın üstünde koşma kapağına gelmişti. Kapının önündeki küçük düzlükte yükselen, asma köprü'nün demir sütunlarına göz gezdirmişti. Asma köprü, kaldırılmıştı. Kalm bir zincirle, bu sütunlara asılmıştı.

Abdurrahman; sür'atli bakışlarıyla bu tertibatı gözden geçirdikten sonra, belindeki baltayı çıkarmıştı. O iki demir sütunun arasına atılmıştı. İki elile tuttuğu baltayı, bütün kuvvetle, zincirin üzerine indirmeye başlamıştı.

Gerek ihtilâlciler.. ve gerek saray duvarının mazgalları arkasında bulunan muhafızlar, Abdurrahmanın ne

Yazan: A. Z.

— Yaş.. yaş.. koca Tarif'in oğlu.. yaş.. Abdurrahman...

Diye bağırmağa başlamışlardı... Muhafızlar da, bu korkunç ve cür'etkârâne teşebbüs karşısında, dona kalmışlardı.

Abdurrahmanın harikulâde kuvvete inen balta darbelerine, zincirin halkaları mukavemet edememişti. Beş on darbeden sonra, halkalardan birinin ek yeri açılmış.. halka yerinden fırlamıştı. Birdenbire kulakları sağır edecek kadar şiddetli bir demir gürültüsü işitilmiş.. havada asılı olan asma köprü'nün geçid yeri, büyük bir şangırtı ile arkasına devrilmişti.

Artık, köprü açılmıştı. Saraya yürümek için hiç bir mani kalmamıştı. O zaman Abdurrahman, ellerini boru gibi ağzının kenarına dayamıştı. Sesinin bütün kuvvetle:
— Hücum!..
Diye bağırması.

İhtilâlciler, coşkun bir meserretle haykırmak ileri atılmışlar; birbirlerini iterek köprüden geçmeye başlamışlardı.

Abdurrahman, ihtilâlcilerin önüne gelmişti. Elindeki balta ile kapının ki-

lidini paralamak istemişti. Fakat kapı, o kadar metin idi ki; en küçük bir rahne açmak bile mümkün değildi.

O zaman elindeki baltayı fırlatmış atmış.. etrafına sür'atle göz gezdirdikten sonra; asma köprü'nün demir direklerinden birini göstererek:

— Çabuk.. şunu yerinden çıkarın. Diye bağırması.

İhtilâlciler, direğin üstüne atılmışlardı. Sallıya sallıya direği yerinden çıkarmışlardı.

— Haydi bakalım.. bu direği, koç gibi kullanacağız.

İhtilâlciler, uzun ve ağır direği kavramışlardı. Tıpkı bir koçun tos vurması gibi, muntazam fasıllarla kapiya vurmaya başlamışlardı.

Kapı, bu ağır ve şiddetli darbelere mukavemet edememişti. Rezeleri, çarçabuk yerlerinden sökülerek, iki kanadı birden, arka üstü devrilivermişti.

Gene, coşkun meserret avazeleri yükselmisti. Abdurrahman; hendeği geçtikten sonra, bel kayışına astığı kılıcını kavriyerek, ihtilâlcilerin önüne geçmişti... Daha, ihtilâlcilerin köprüyü geçtikleri zaman mazgalları terkederek şuraya buraya dağılan muhafızlar, derhal sarayın büyük avlusunda toplanmışlar; teslim olmağa hazırlanmışlardı.

Abdurrahman, bunların üzerine atılmıştı:
— Vali nerede?..
Diye bağırması.

— Vali nerede diyorum, köpekler! Söyleyin. Şimdi hepimizi kılıçtan geçiririm.

Hep bir ağızdan, deniz dalgası gibi bir ses gürlemişti:

— Kaçtı.. çoktan kaçtı. Abdurrahman, acı gülümsemişti.

— Kaçtı, hal.. Fakat, ne çabuk... Daha, bir şeyler söyleyecekti. Fakat, avludaki kapılardan biri açılarak, koşma bir adam gelmişti. Abdurrahmanın önünde eğilerke:

— Ya seydidil.. Muvaffakiyetinizi tebrik ederim. Müsaade ederseniz, size buradaki vaziyeti izah edeyim... Vali kaçtı. Zabıta nazırı, bodrum katında bir odaya saklandı. Zavallı Ebu Saide gelince.. onu, güçlülükle kurtarabildim.

— Nereden?..
— İşkence masası üzerinden.
— Âlâ... Vali, ne tarafa kaçtı?..
— Sarayın arka kapısından, kışlalara doğru kaçtı.

Bu sözleri söyleyen adam; sarayın ahvalini tarassud etmek için, dört beş gün evvel buraya hademlikle yerleştirilen bir Medinelî idi... Fazla konuşulacak zaman değildi. Onun için Abdurrahman derhal arkadaşlarına emir vermişti.

— Sen, Osman Zerave.. yüz arkadaşla burada kal. Sarayı teslim al. Zabıta nazırını yakala; hapsed. Biz, valiyi takibe gidiyoruz. Çabuk. Atımı getirin.

Demişti.
Arkadan, pürüzlü bir ses işitilmişti:
— Varda, aziz dostlar! Varda, valinin sarayını bir hamlede zapteden kahramanlar... Şövalyelerin en muhterem

pirlerinden Jak de Kompostelin ruhunu bile hayrette bırakan, muhterem efendinin sevgili adı Rahman hazretlerine yol verin.

Bu sözleri söyleyen, ihtiyar çizmececi idi... Berberi kıyafetine girmiş olan Abdurrahmanın sadık at uşağı; şu anda, acele yapılmış bir bostan korkuluğuna benzemekte idi. Kalabalık arasından zorla geçirebildiği atın dizginlerini Rahmana teslim ederken; Abdurrahmanın kulağına eğilmiş:

— Şu andan itibaren, artık sizi süvari olarak takip edemiyeceğim, aziz şövalyem.

Demişti... Bu söz, Abdurrahmana garib gelmişti. Konuşmaya vakit olmamasına rağmen, ihtiyar çizmececi ile aralarında şu kısa muhavere geçmişti:

— Niçin?..
— Şu anda, üzerine binecek bir vasiyaya malik değilim de onun için.

— Beygirin ne oldu?..
— Siz buraya hücum ederken, arkamızdan yetişememiştiniz. Yolda, yalnız kalmıştım... Tesadüf bu ya?.. Yolda, beygirin sahibi olan şarapçıya rastgeldim. Herif, hayvanı derhal tanıdı. E-limden, çekti, aldı... Vakîâ bir kılıçta, canını cehenneme gönderebilirdim, amma.....

— Yeter.. git. Valinin ahırından güzel bir at seç. Arkamızdan yetiş. Benden ayrılma. Sen bana uğur getir.

Abdurrahman, acele acele bu sözleri söyledikten sonra, emir vermişti:
— Süvariler, ileril! Benimle beraber.. müade arkadaşlar da, bize yetişecekler.
(Arkası var)

"Son Posta"nın tefriki: 23

TUZAK

BÜYÜK
AŞK
ROMANI

Yazan : K. R. Enson

Onun zevkindeki incelik her köşeye başka bir güzellik vermişti. Şimdi bunları, bütün bu kendi elile döşeyip dayadığı eşyayı görünce içi sızladı. Bir kaç zaman sonra, belki pek yakında hepsini bırakıp gidecekti; onun özene bezene kurduğu bu yuva yarın Fahmetin olacak, buraya gelip kurulaçaktı!

Hüsameddin'in ilk işi babasına telefon etmek oldu. Arası çok geçmedi, telefon yeniden çaldı. Bu sefer Süheylânın halası onların geldiklerini duymuş, belki de merak etmiş, böyle habersizce, erkenden dönmeleri kadıncağızı kuşkulandırmıştı:

— Bizim bitişik komşu, diyordu, Adadan geliyormuş, vapurda sizi görmüş. Geldi, bana söyledi. Benzetmiş olmasın, dedim. Merak ettim, köşedeki bakkaldan telefon ediyorum. Nasılsın, bakkalın telefon ediyordu. Nasılsın, iyi misin? Kocan nasıl?.. Yalovada iyi vakit geçirdiniz mi? Seni çok göreceğim geldi ama, gece yarısı artık oraya kadar gelemez..

Süheylâ, saadetini herkesi inandıracak bir sesle:

— Çok iyiyiz halacığım, dedi, çok iyi vakit geçirdik. Görse ne güzel yerler! Cennet gibi! Ne yazık ki Hüsameddin'in birdenbire işi çıktı da, biraz erkenden döndük. O, dönmek istemiyordu ama babası mektup yazmış; ben de işleri geriye kalmamış, diye zorladım. Onun için böyle haber vermeden yola çıktık. Hüsameddin de çok iyi... Yalovanın havası ikimize de yaradı. Yarın elini öpmeye geleceğim. Şu bir hafta içinde ne kadar iyi günler geçirdiğimi sen de görürsün!.. Bize mi gelmek istiyordun?.. Apartmanı mı göreceksin?.. Peki, buyurun! Başla beraber!.. Öyle ise sabahleyin biraz erkence gel de öğle yemeğini beraber yiyelim.

Hüsameddin, onun yanbaşında duruyordu. Süheylâ telefonu kapatıp da birdenbire yüzünü dönünce boş bulundu; gözlerindeki yaş ondan saklıyamadı. Zoraki bir gülüşle:

— Nası, dedi, gerçekten mes'ud bir kadın gibi konuştum, değil mi?.. Çok güç oluyor ama, ne yapayım?.. Hep bu zavallı kadıncağın hatırı için...

Göz yaşları, Hüsameddine pek dokundu:

— Süheylâ!.. Diye kekeledi. Genç kadın birdenbire kendini topladı:

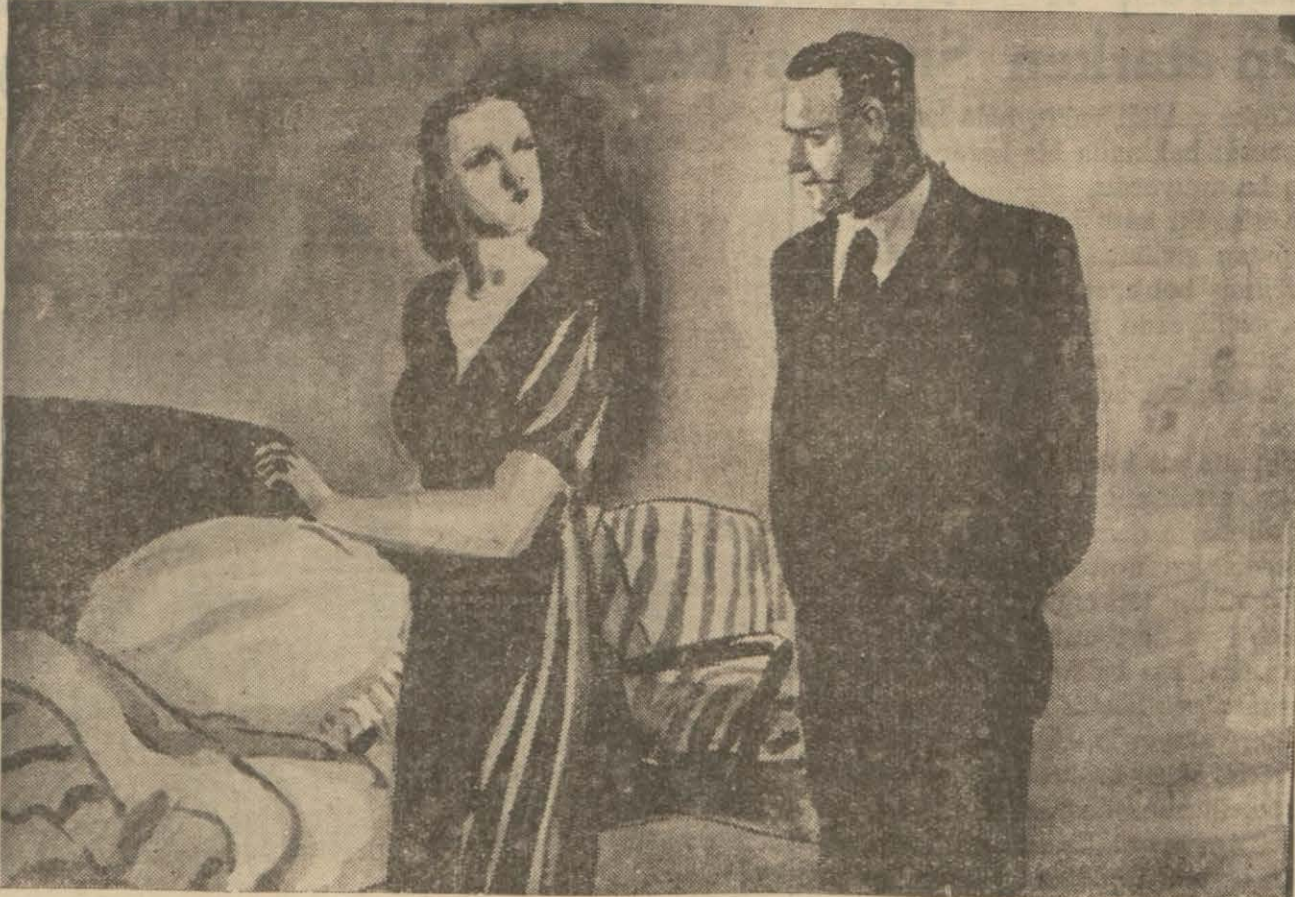
— Affedersiniz, dedi, kendimi tutamadım. Aramızdaki anlaşmadan, uzlaşmadan sonra doğru değildi ama...

Sonra, onun ne diyeceğini beklemeyen, yemek odasına doğru yürüdü. Biraz sonra Hüsameddin de geldi. Sessizce yemek yediler. Yemekten sonra kocası, çalışma odasına çekildi. Süheylâ da yatak odasına çıktı. Burası birinden ötekine geçilen iki büyük salondu. Birinde yatakları duruyordu. Ötekinde tuvalet masası, dolapları vardı. Tuvalet odasındaki geniş kanapenin üzerine bir çarşaf yaydı. Yastık, yorgan koydu. Hüsameddinin giydiği eşyayı da oraya yerleştirdi. Sonra onun çalıştığı odaya girdi:

— Ben yorgunum, dedi, biraz erkence yatacağım. Sizin de yatağınızı hazırladım. İsterseniz gelip görünüz!..

Hüsameddin, onun yüzüne baktı. Sesini çıkarmadı. Beraber, yatak odasına geldiler. Süheylâ, kanapeyi gösterirken:

— Pek rahatsız olmazsınız, sanırım, diyordu. Bir iki gün kadar burada yatmaya katlanırsınız, sonra değiştiririz; bu odaları salon gibi kullanırsınız. Bura-

daki eşyayı da karşıdaki iki odaya dağıtırız. O zaman hizmetçilerin aklına bir şey gelmez. Başka bir eksiğiniz var mı, bilmem. Ben hiç bir şey unutmamaya çalıştım ama... Bir yorgan elverişli, hava sıcak... İsterseniz, bir battaniye var, onu da örtersiniz. Ben iki yastık koydum ama, yüksek gelirse birini kaldırırız. İşte gecelikleriniz... Terlikleriniz de orada... Allah rahatlık versin!..

Hüsameddin'in ne diyeceğini beklemiyordu, kendi yatacağı odaya geçti. İki odanın arasındaki kalın perdeleri de çekti, kapattı.

Ertesi sabah erkenden uyandı. Hüsameddin de uyandıktan sonra kanapenin üstündeki çarşafı, yorganı topladı. Sanki karı koca geceyi beraber geçirmişler gibi, hepsini yerli yerine koydu. Sonra mutfığa girdi. Aşçı ile konuştu. Hizmetçilere iş gösterdi. Daha sonra hazırlandı:

— Ben öte beri alacağım, Bahk pazara kadar iniyorum. Öğle yemeğine halam buraya gelecek!

Dedi, sokağa çıktı, bir, bir buçuk saat sonra bir küfeciye balık, meyva, çiçek yüklemiş, tekrar apartmana döndü. Gene mutfığa dolaştı. Sofrayı kendi eline hazırladı; hiç bir eksik kalmadığını gördükten sonra odasına girdi. Esvabını değiştirdi. Bir yeni geline yakışacak kadar süslendi. Yalovada geçen şu bir hafta ona pek yaramıştı. Nikâh kıyıldığı günden bir gün evvelki, bir gün sonraki gürültülerin üzümlüğü, süzgülüğü geçmiş, yüzünün rengi, gözlerinin parlaklığı yerine gelmişti.

Saat on bir buçuğa doğru kapı çaldı; halası geldi. Kapıdan, içeriye

girerken kadıncağın gözlerinde hâlâ derinden derine bir korku vardı. Nikâh günü Süheylânın geçirdiği fırtınayı bir türlü unutamamış gibiydi. Sonra onu görüp de, apartmanın içerisini dolaşırken bu korku birdenbire silindi. Süheylânın saadetini inamıyordu. Biraz sonra Hüsameddin de geldi. Hem kâğıtlarını almak, hem de öğle yemeğini yemek için yazıhaneden erkence çıkmış, apartmana uğramıştı. Ortalıkta nasıl ince, derli toplu bir kadın elinin dolaştığı onun da gözünden kaçmadı. Süheylâ gibi güzel bir kadının kibar bir kıvraklıkla oradan oraya dolaşması, şu sofranın temizliği, şuraya buraya yerleştirilen bu çiçekler onu da saran, uyuşturan bir levha oldu. Süheylânın halası gibi, o da etrafına bakmaya doyamıyordu. Bu güzel yuva, bu ince kadın onun muydu, değil miydi, ne düşüneceğini bilmiyordu...

Süheylâ, sofrada pek neş'eli idi. Güllüyor, söylüyor, arada bir kalkıp kendi eline yemek bölüyordu.

Yemeğin sonlarına doğru Hüsameddin saatine baktı:

— Beni affediniz, dedi, yazıhanede bekliyorlar. Kaç gündür işler birikmiş, bugün mühendislerle toplanacağız, onları konuşacağız.

Süheylâ:

— Kahve iç de öyle git, bari... Dedi.

— Teşekkür ederim. Artık yazıhanede içerim. Geç kalırsam mühendisler bekler, ayıp olur.

O, gittikten sonra iki kadın yalnız kaldı. Halası, Süheylâyâ:

(Arkası var)

"Son Posta"nın Hikâyeleri

Kayalıktaki adam

Yazan: Peride Celâl

Onun orada deniz kenarındaki yalnız kayaların etrafında nasıl dönüp durduğunu, şimdi giderseniz, gene görebilirsiniz. Uzun vücudu, fırtınada kırılmış kalın bir ağaç gövdesi gibi öne bükülmüştür. Beyaz sakalı mavi familiesinin üzerinde küçük beyaz bir bulut parçası gibi denizden esen sert rüzgârda dalgalanır durur. Gür kaşlarının altındaki parlak siyah gözlerine zannediyorum ki bakmaktan çekineceksiniz ve bu acayip ihtiyar üzerinizde garip bir korku yaratacak, o sizi görür görmez hemen yanınıza yaklaşacaktır. Yıllardır o kayaların yanından geçen her yolcuya yaptığı gibi elile sizi bu denize doğru, kayaların yakınına çekecek, parmağını uzatacak kayaların dibinde köpüklenerek havaya kalkan coşkun dalgaları gösterip: «İşte orada diyecektir, işte orada yatıyor. Şu dalgaların köpüklerinden vücudu daha beyazdı. Sema ne kadar güneşli ve aydınlık olsa rengi onun gözlerinin mavisinin yanında soluk kalır, güneşle yüğülmüş benzeyen altın rengi saçlarının ağırlığından güzel omuzları incinecek diye, korkardım. Sonra daha yirmisini geçmemişti ve düşünün şimdi şurada, şu dalgaların altında yatıyor. O kadar yalvarmama rağmen bir kere bile bana görünmedi. Eskiden hep burada, şu kayaların yayvanlaşıp denize doğru uzandığı yerde buluşurduk. Bir gün beni çağırmış, buraya beni çağırmış ve ben gitmedim anlıyor musunuz, gitmedim...»

İhtiyar birdenbire yakınızdan çekerek:

« Niçin gitmedim söylesenize niçin gitmedim çağırıldı da... Diyerek ağlamaya başlarsa, onun elini yavaşça yakınızdan çekip oradan ayrılırdı. Fakat muhakkak saçları güneşle yüğülmüş gibi altın rengi, gözleri semdan parıltı, vücudu köpüklerden ak olanın kim olduğunu, ihtiyarın neden o kayaların etrafından ayrılmadığını anlamak istiyorsanız biraz bana yaklaşınız, size anlatayım:

Onlar köşk komşusu idiler. Kız on dokuzunu yeni sürüyordu. Omuzlarına dökülen altın rengi saçları, yeni açmış kızıl bir kelebek rengini taşıyan dudakları ve çocuk bakışlı gök mavi gözleri vardı. Ona bir çok erkekler âşık. Fakat kız kimseye bakmıyordu. Daha hiç bir erkeğe karşı kalbine küçük bir kıpırdama bile hissetmemişti.

Bir gün kızın oturduğu köşke bitişik olan köşkün satın alındığı duyuldu. Bir kaç gün sonra kız duvarın üzerinde gül toplamakla meşguldu, komşu köşke evvelâ bir çok eşyaların taşındığını gördü, sonra içeri genç bir kadın girdi, kızla selâmlaştılar. Bu yeni ev sahibesi idi. Kız başını kaldırıncaya kadının arkasından gelen kocasını gördü. Birdenbire titredi ve elindeki gül makası komşunun bahçesine fırladı. Adam kızın makası düşürdüğünü görünce ağır ağır ilerleyip makası yerden aldı. Ona uzatarak komşuyu değil mi fendim» dedi. Kız cevap vermedi. Çocuk bakışlı iri mavi gözlerinde hayrete benzeyen bir mana vardı. Adam bunu arketti. Güllümsedi. Uzun uzun bakıştı.

Bir bakışına yetmişti. Kız erkeği çılgn

gibi sevdi, adam o gece yeni köşkünde hiç uyumamıştı. Biraz daldığı zaman da gözlerinin içini bir çift çocuk bakışlı mavi göz dolduruyordu. Şimdiye kadar hiç böyle bir hale uğramamıştı. İkinci karşılaşmalarında bunu açıkça kıza da söyledi, kız onun gözlerine uzun uzun baktı. «Hiç hayalimde yaşatmadığım bir adamın dedi, seni görür görmez kalbimin tutuşması nedendir anlamıyorum» sevinçli-ler.

Her akşam üstü sahildeki kayaların üzerinde buluşurlardı. Orada her akşam elele, göz göze ve kalb kalbe kalırlar ayrılırken yüzlerinin kederle nasıl buğu ladığını birbirlerinden saklamaya çalışırlardı.

Erkek sakir, sessiz bir kadın olan karısının son zamanlarda ne kadar titiz ve asabi olduğunu farkedemeyecek kadar onunla meşgul değildi. Kız ailesinin son zamanlarda kendisine aldığı aksı cepheden aşklarının artık yabancı gözlerle gizli kalmadığını anlıyordu. Bir gün bunu adama söylemek istedi. «Ben senden gelen ızdıraplarla bile mes'ut olurum, hiç bir şey seni sevmekten beni alıkoymaz dedi. Fakat.. Erkek birdenbire gözleri parlayarak onun sözünü kesti: « Her şeyin düzelmesine bir tek çare var ki ben onu buldum, dedi. Karımdan ayrılacağım...»

Kız, sesi titreyerek: — Hayır, hayır dedi. Kurulu bir yuvayı yıkmaya, yıllarca beraber yaşadığın günahsız bir kadına bu hareketi yapmaya hakkın yoktur.

Ve ses bir fısıltı halini alarak ilâve etti:

— En iyisi biz ayrılalım.. Fakat bu sözü duyan erkek ona öyle müthiş gözlerle bakmıştı ki kız korkak bir gülümseme ile sözünü geri almaya mecbur oldu.

Ertesi gün adam kayalıklara gittiği zaman kız orada bulamadı. Merak içinde onun köşküne koştu. Kapıyı açan ihtiyar bir kadın sert bir yüzle kızın seyahate çıktığını söyledi.

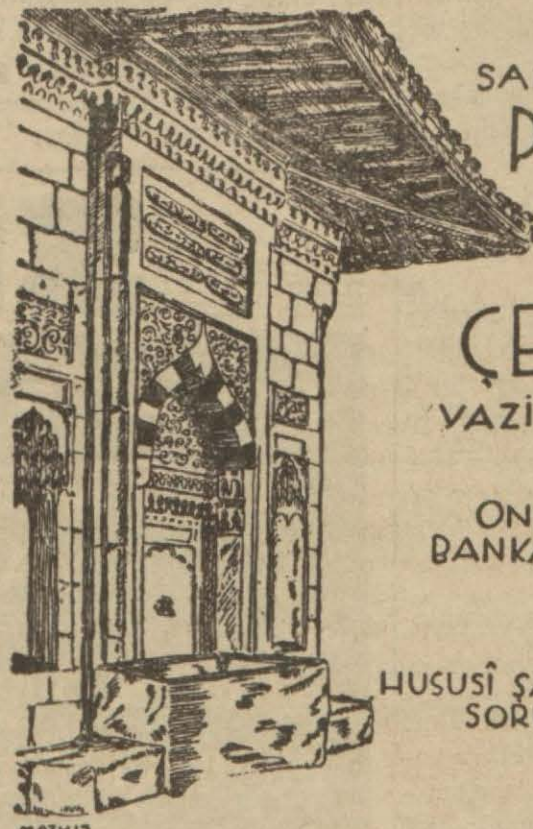
Aradan aylar geçti. Bu aylar adamın saçlarını bembeyaz, kalbini kül eden ızdırap ayları oldu. Fakat bir gün kızın döndüğünü duydu ve ne yapacağını şaşırdı. Hemen gidip onu görmek istiyordu.

« Belki beni kalbinden atmak için giriştiği tecrübeye muvaffak olmuştur. Tekrar karşısına çıkarak niçin ona azap verdim.» diye düşündü ve vazgeçti, ona hiç görünmemek için evinden çıkmamaya karar verdi. Böylece üç dört gün geçti, gene odasında yalnız başına oturmuş, a-teşler içinde yanan alnını avuçlarına almıştı. Her zaman yaptığı gibi kızı düşünüyordu. İçeri karısı girdi, gözlerinde kindar bir mâna titreyerek yaklaştı ve o başını kaldırıp kendisine bakınca:

— Sen burada kapanmış çile dolduruyorsun, dedi. Hiç bir şeylerden haberin yok. Halbuki bugün gene ne heyecanlı bir havadis duydum, Sahildeki kayalıklan yok mu, oradan biri kendini denize atmış. Adam dalgın dalgın mırıldandı: — Kayalıklardan mı?

Kadın zehir gibi bir tebessümle gülerek başını salladı: — Ya.. ya kayalıklardan hem de kim biliyor musun? Şu bizim komşu köşkün kızı...

(Devamı 11 inci sayfada)

KASADA
SAKLADIĞINIZ
PARA

KURU
BİR

ÇEŞME
VAZİYETİNDEDİR

ONU FAİZLE
BANKAYA VERİNİZ

HUSUSİ ŞARTLARIMIZI
SORUNUZ

HOLANTSE
BANK ÜNİ.
KARAKÖY PALAS - ALEMLİ HAN

İttihat ve Terakkide on sene
16 inci kısım No. 10

Memleket haricinde ittihatçılar

Talât, Enver ve Cemal nasıl kaçtılar, nasıl öldüler?

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Pek çok Azerî bana şöyle demiştir:—Biz Türkiyenin kurtulması için Azerbaycanı kurban vermeyi reddedemeyiz

Bu vaziyette, komünistler, bir taraftan Bakû içinde mevcut Rus proletaryasına el atıyorlar, öbür taraftan da Türkistandan gönderilmiş komünist propagandacıları vasıtasıyla, hem Azerî proleterlerin, hem de, bizim havada siyaset yapan, köksüz ve temelsiz siyasetçilerin zihinlerine girmeye başlıyorlar ve muvaffak oluyorlar.

Azerbaycanın bir kısmı ileri gelenleri vardır ki bunlar da bizimkilere ve bilhassa ittihatçılara çok bağlıdır. Meselâ, harbiye nezaretinde muavin olan Şihli Ali ağa, Halil paşa ile birlikte kışları dolaşıp hükümet aleyhine propaganda yapmaktadır. Çünkü, onların zihinleri çelinmiş, inkılâpçılardan propagandaları muvaffak olmuştur.

İşlerin bu raddeye geldiği sırada Azerbaycanın hakikaten milli olan, hakikaten Türkiye ve Türk dostu bulunanların bir kısmı Halil paşaya ve arkadaşlarına müracaat edip:

— Aman, diyorlar; dikkat ediniz, yanlış yoldan gidiyorsunuz! Türkiye'nin kurtulması için bir değil, bir kaç Azerbaycanı feda edilmesine razıyız. Yalnız, bu hareket, o hareket değildir, sizi aldatıyorlar!

Bu tarzda müracaatlar, Nuri paşa ile Manastırlı Bahaeddin gibi bir kaç kişi üzerinde kolayca tesir yapıyor, fakat, ekseriyet öbür taraftadır. Artık gün gelmiş ve iş isten geçmiştir.

Günün birinde, yani dokuz yüz yirmi nisanında Halil paşa, Rus ordusunun kumandasını alıp Anadolu'ya yardıma gitmek üzere, Derbend yolunu tuşyor ve orada, kendisi kızıl ordunun kumandasını alacak yerde kızıl ordunun kumandanı onu alıyor ve hiç bir mukavemet göstermeksizin Bakû üzerine yürüyor. Bu ordu hareket ettiği sırada Bakûda Türk şeflerin elleri altında bulunan polis, jandarma, asker kuvvetleri kızıl inkılâp lehine ve müsavat hükümeti aleyhine ayaklanıyorlar. Bizimkilerin ya doğrudan doğruya kendi ellerile çektikleri tabancalar, yahut kumanda ettikleri süngüler, onları o mevkilere koymuş olanların aleyhlerine çevriliyor ve araya Bakû'nün Rus proletaryası da karışarak, müsavatçıların kanları dökülmeğe başlıyor. Dünyanın tanıdığı en büyük ihtilâl, bu suretle Bakû'de de hükmünü icra ediyor ve Azerbaycanın mukadderatını tayin ediyor.

Inkılâb Azerbaycana, Rusyada olduğu gibi, feci sahnelerle birlikte girdi. Bütün milli unsur, bolşevizmin pek tabii olan programına göre, tedricî surette ortadan kaldırılmaya başlandı, bütün hususî servet, kısmen inkılâbın, kısmen de inkılâbcıların eline geçti. Azerî Türkleri büyük bir hayat sarsıntısı geçirdiler. Sade mürteciler değil, sade milli müsavat burjuvaları değil, Rusyada olduğu gibi, Azerbancanda da sosyal demokratlar dahi inkılâbın keskin kılıcından geçti. Gene bu çapta bir inkılâbın tabii cilvelerinden olmak üzere, hattâ bolşevizmin Azerbaycana girmesine yardım etmiş olan bizimkilerden bir kısmı bile, inkılâbın şiddetinden kurtulmuş değildir. Bunlardan hemen hiç birisi, kendi ellerile Azerbaycana sokulmuş olan inkılâb tarafından iyi muameleye maruz kalmış değildir. Bunlardan bir kısmı, yaptıkları hatanın ve işledikleri günahın büyüklüğünü anlamış ve daha ilk günlerde Azerbaycan hududlarını terketmiş; diğer bir kısmı da, Kafkasyaya hâkim olan inkılâb tarafından ya memleketi terke mecbur edilmiş, yahud da, hattâ, hapsedilmiş, sürülmüş veya kurşuna dizilmiştir. İçlerinden pek azı, siyasi zabta teşkilâtında süflî rol oynamayı kabul edecek derecede düşkün bir kaç kişi, orada yaşamakta devam etmeğe muvaffak olmuştur.

Zızzat Halil paşa, inkılâb ordusunun başında Azerbaycana girip orada Türkiyenin yardımına koşmak üzere Derbeğe gittikten sonra birdaha Azer-

baycana dönmemiştir. Bu tarzda inkılâblar, bilhassa ilk zamanlarında, gayet kiskanç, vesveseli ve vehham olur. Bunun için bolşevik inkılâbcıları, kendilerine silâh patlamadan Azerbaycanı teslim etmiş olan bu unsura karşı küçük bir itimad göstermiş değildir. Halil paşayı bile «hürmetle» Moskovaya götürmüşler, orada kıymetli bir dost olarak «muhafaza» etmişlerdir. Çünkü, inkılâb bu tarzda hava politikacılığı yapan ve muayyen bir içtimai akidesi olmadığı için bugün bu fikirde, yarın öbür fikirde olmak için hiç bir müşkülât çekmiyen hava politikacıları hakkında pek fena fikirlere sahipti. Bunda haksız da değildi. Nitekim, bir müddet sonra, ne kadar haklı olduklarını Enver paşa isbat etmiştir.

Bolşevizm inkılâbı, Azerbaycana yeni girdiği devirde, Rusyada yapmış bulduğundan başka bir şey yapmadı. Giren kuvvet, milli değil, sınıfi bir düşmanlıkla hareket etmiş ve Türklük-Rusluk duygusile değil, proletarya duygusile yürümüştür. Hattâ, inkılâbın Azerbaycandaki hamleleri, Rusyadakinden bile daha az şiddetli olmuştur. Bununla beraber, Azerî münevverleri kâmilan perişanlığa uğramışlar: Kaçanlar kurtulmuşlar, kaçamayanların pek çoğu ölmüş, mühim bir kısmı da menfada ve hapishanede çürümüştür. Bunun için Azerbaycanın milli unsuru, bizimkilerden şikâyet ederler. Derler ki:

«— Bilmiyoruz, Azerbaycan kendi kuvvetleriyle, kendisini şimalden gelmekte olan inkılâb dalgasına karşı müdafaa edebilir miydi? Fakat, eğer elimizdeki asker ve jandarma ve polis kuvveti, ona kumanda edenlerin propagandaları ile, öylece öbür tarafa geçmiş bulunmasaydı, belki de bir dereceye kadar kendimizi müdafaa eder, hiç olmazsa vatanımızı müdafaa etmiş olmak zevkini duyardık ve aynı zamanda memleketi bu kadar seri ve nagihani bir surette tahliyeye mecbur olup o müthiş perişanlığa uğramazdık.»

Onlar, bu şikâyetinde kendi görüşlerine göre elbet haklıdır. Pek çok Azerî bana şöyle söylemiştir:

«— Biz Türkiyenin kurtulması için Azerbaycanı feda etmek, Türkiye uğrunda Azerbaycanı kurban vermek fikrini reddetmeği hiç bir zaman hatırdan geçirmiş değiliz. Fakat, gelen ordunun Türkiyeye yardım maksadile hareket etmediğini çok iyi bildik. Nitekim Enver paşa ve Manastırlı Bahaeddin bey gibi Türkler de bu fikirde idiler. Eğer ötekiler de bu fikirde bulunsalardı belki de Azerbaycan münevverleri ve nasyonalistleri bu derece perişan olmazlardı!»

Aralarında iki buçuk sene geçirdiğim bu insanların pek çoğu Türkiye uğrunda Azerbaycanı kurban vermekte tereddüd etmemek tarzındaki sözlerinde hakikaten samimî olduklarına kaniim. (Arkası var)

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda : (Şeref). Alemdarda : (Abdülkadir). Beyazıda : (Asador). Samatyada : (Rıdvan). Eminönünde : (Bensason). Eyüpte : (Hikmet Atlamaz). Fenerde : (Hüsameddin). Şehrinin içinde : (Hamdi). Şehzadebaşında : (Hamdi). Karagürükte : (Kemal). Küçükpazarda : (Hikmet Cemil). Bakırköyünde : (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde : (Kanzık). Dairede : (Güneş). Topçularda : (Sporids). Taksimde : (Nizameddin). Tarlabaşında : (Nihad). Şişlide : (Halk). Beşiktaşta : (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalarda:
Üsküdarıda : (Ömer Kenan). Sarıyerde : (Nurl). Kadıköyünde : (Saadet, Osman Hüüsl). Büyükdada : (Halk). Heybelide : (Tanaş).

SON POSTA
NİN
TARİHİ
TEFRİKASI
— 16 —
Yazan:
M. Rasim Özgen

Herkes, kervanı korumak için haydutlara göğüs germiye can atarken Siyâves kervanda kalmayı şanına yediremedi

Köşke geldiği vakit, hâlâ karısını ne yapacağı hakkında bir karar verememiş bulunuyordu.

Köşk.. iki katlı büyük bir bina idi. Kapıdan girilince, yüksek duvarlarla çevrilmiş bol ağaçlı, çiçekli bir bahçeden geçiliyordu. Bahçenin bir kenarında, at, inek ahırları.. koyun, keçi ağları.. tavuk, kaz, ördek ve hindi kümesleri vardı.

Binanın alt katını.. hizmetçi ve iş odaları, erzak anbarları teşkil ediyordu. Hükümdarın damadı ile karısı ve cariye üst katta oturuyorlardı.

Köşk.. bir tepeciğin üstünde bina edilmişti ve dört tarafı bağlarla kuşanmıştı. Üst kat balkonunun kucakladığı manzara pek hoştu: Tepeciğin eteğinde bir dere akıyordu. Bu derenin kenarında birbirinden uzakca köşkler sıralanıyordu. İleride, mısır, darı, buğday tarlaları uzanıyordu.. Uzakta, Ekbatan şehrinin önünü kaplayan yüksek ağaçlar yükseliyordu.

Frengis.. Siyaveşin geldiğini balkondan gördü.. bahçe kapısına koştu ve kapının önünde durdu. Efrâsyâbın kızı.. yirmi sekiz yaşında, dilber bir kadındı. Siyah saçları, lüle lüle örülmüş.. arkadan beline doğru ince ipek demetleri gibi akıtılmıştı. İnce kara kaşlarının düzgün kavisleri altındaki gözleri, iki iri kara üzümüne benziyordu. Birbirine yakışan zarif çingili beyzî yüzü tatlı bir buğday rengine çalıyordu. Üstündeki Acem ipeğinden yakasız ve kolsuz pembe entarisi, dolgunca vücudünü o kadar sıkı kucaklamıştı, ki: Göğsünün kabarantıları.. bel çizgisinin altından taşan kalçaları, pek cazibeli birer manzara arz ediyordu.

Siyâves, köşke doğru ilerlerken, yüzünde şüh bir tebessüm dalgalanan ve kalın altın bilezikli güzel çiplak kolunu sallıyarak kendisini selâmbyan karısına büyük bir iştiyakla bakıyor. kendi kendine:

— Kabil değil.. onun hasretine dayanamam.

Diyecekti. Genç kadın.. kocasının tebessümündeki hüznü ve attan inişindeki mecal-sizliği görünce, ona yaklaşarak gözlerinin içine baktı ve endişeli bir sesle:

— Pek durgunsun canım! Yüzün de sararmış! Hasta mısın?

Diye sordu. Siyâves, koşup gelen bir uşağa, atının gemini verdikten sonra, karısının elini tuttu. Kapıdan girerken:

— Bir şeyim yok güzelim.

Dedi; fakat Frengisin şüpheyle yüzüne baktığını görerek:

— Hakikaten hasta değilim. Yalnız havadisler fena..

Diye ilâve edince kadın heyecanla:

— Ne havadisleri? Yoksa oğluma bir şey mi oldu? Hasta mı?

Dedi. Siyâves, karısının babasına karşı olan itimadsızlığını bildiği için acı bir tebessümle gülerek:

— Öyle bir şey yok meleğim. Bu başka bir mesele.. yukarıda anlatırım.

Diye cevap verdi. Ağaçların gölgesinde uzanan bahçe yolunu geçerken, artık bir söz söylemediler. Frengis, fena havadisin ne olduğunu düşünerek üzüldü. Siyâves, kararsızlığı içinde muztarip bulunuyordu.

Merdivenlerden çıkarken, Siyâves, kızını hatırladı:

— Mendâne nerde?

— Uyuyor. Yandaki köşkün çocukları gelmişti. Çok koştu. Yoruldu.

Gene sustular.

Yukarıya çıkınca balkona yürüdüler. Oradaki sedirlere oturdular. Hava sıcaktı. Şehre doğru yayılan ova, akşamın ilk gölgeleri içinde dumanlı gibi duruyordu.

Frengis.. kocasının bir şey söylemediğini, dalgın dalgın ufuklara baktığını görünce sordu:

— Hani ya.. canımı sıkan havadisi anlatacaktın!

Siyâves.. gözlerini karısına çevirdi. Uzun uzun baktıktan sonra, vezirin başına geleni, onun kendisine olan tavsiyesini anlattı.

Frengis.. kocasının dinlerken renkten renge giriyordu. Nihayet, derhal hareket etmek istiyormuş gibi ayağa kalktı ve:

— Harpağın hakkı var. Babama inanamayız. Kaçalım.

Dedi.

Bir saat, firar meselesini münakaşa ettiler. İki de ayrılığı göze alamadıkları için, beraber kaçmağa karar verdiler.

★

Yol, çok uzundu. Siyâves, şarka doğru yürüyerek İran arazisine geçmekten korktuğu için evvelâ şimal istikametinde gitmeye.. Urmiye gölünün cenubundan şarka dönmeye.. Alburz dağlarının eteklerini takib ederek Zabulisan arazisine girmeye karar vermişti.

Yolculuk.. on sekiz gün ârızasız geçti. Yorgunluk gözlerini yıldırmıyordu. Onlar, yalnız hükümdarın kaçtıkları - nı haber almasından ve kendilerini yakalatmasından korkuyorlardı. Bir de, geçtikleri yerlerde dolaşan, yolcuları

soyan haydut çetelerinden endişe ediyorlardı.

On sekizinci gün, Kaşan isminde bir kasabaya geldiler. Yerleştikleri kervansarayda üç gün istirahat ettikten sonra şarka, Mazendrana hareket eden bir kervana katılarak yollarına devam ettiler.

Kervan.. Kaşandan hareketinin dördüncü günü kayalık, sarp tepelerin arasında uzanan bir geçitten geçti. Ve geceyi, geçidin ilerisinde bulunan bir köyün önünde geçirdi.

Sabaha karşı, ortalık daha karanlıktı; kervan, hareket etmek üzere iken, bir köylünün getirdiği bir haber yolcular arasında bir korku fırtınası koparttı.

Bu köylü.. bir saat evvel, keçinin bağırması üzerine uyandığını.. keçinin çitin aralığından kaçtığını anlıyarak evden çıktığını.. keçiyi tutmak için geçide girdiğini.. kayalıklardan ayak sesleri geldiğini işidince dikkat ettiğini.. bir takım insanların geçide inmekte olduklarını gördüğünü.. keçisinden vazgeçerek geri döndüğünü söylüyordu. (Arkası var)

Devlet Demir yolları ve Limanları İşletme Genel Direktörlüğünden:

Aile gruplarına mahsus tarife tevsi ve tenzil edilmiştir.

Aile tarifisinin ücretleri Ankara - Çankırı - Filyos, Ankara - Konya, Fevziye - Diyarbekir, Malatya - Sivas, İzmir - Eğridir - Afyon kısımlarında mühim nisbetlerde indirilmiştir.

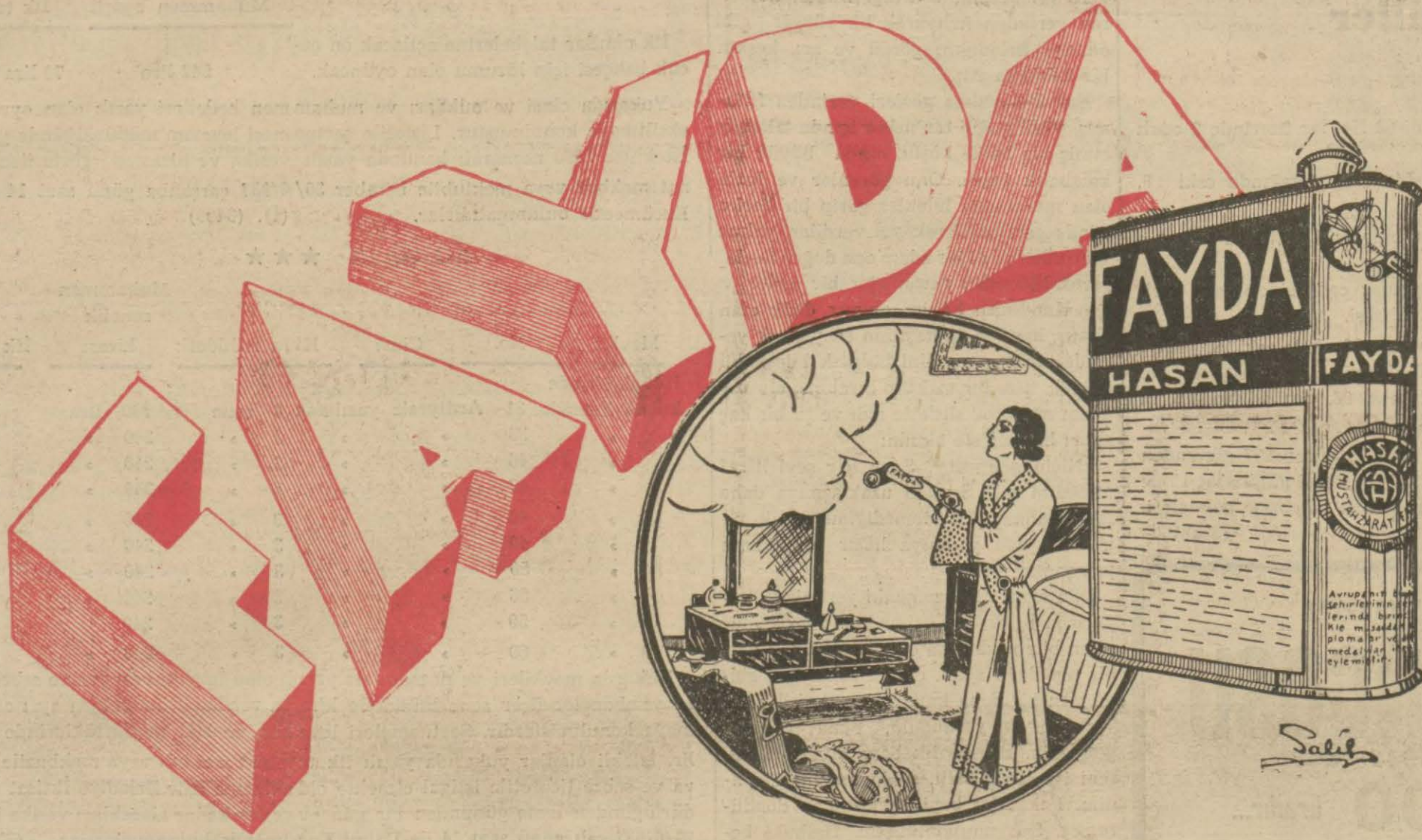
Bu tarife, aile gruplarının teşkili noktasından da tevsi edilmiştir. Aynı soy adını taşıyan aile mensupları, akrabalık derecesi aranmaksızın gruplara girebileceği gibi gruba dahil olan muayyen akrabalarından herhangi birinin soy adını taşıyan diğer akrabalar da gruba dahil olabilecektir. Bu yeni tadilat, 20 haziran 1937 tarihinden itibaren mer'i olacaktır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (1593) (3449)

SILKO

ROMATİZMA LUMBAGO SIYATİK

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder her eczanede arayınız

ERGO

Sinekler hastalık ve pislik getirir. Tahtakuruları geceleyin kanınızı emer. Hamam böcekleri yemeklerinizi erzakınızı kirletir. Pireler sizi ısırır. Güveler elbiselerinizi, eşyalarınızı didikler, harab eder. Haşarat insanlara ve hayvanlara muzurdur. Fayda ile öldürünüz. Kokusu lâtif, leke yapmaz. Bütün haşaratı öldürücü mayiatın fevkindedir.

Adi gazı ve buna benzer boyalı mayileri Avrupa ve Amerika markalı süslü kutular ve Gaz tenekesine koyarak FAYDA yerine satıyorlar ve herkesi aldatıyorlar. Çok dikkat ediniz. Taklitlerinden sakınınız.

Havalandırılmış Yeni Pudra

Güzellik mütehasısı
Parisli bir kimyagerin
şayanı hayret keşfi.

O kadar ince ve o kadar hafif
bir pudradır ki adeta havada uçar.
İşte, Parisli Kimyagerin şayanı hay-
ret keşfi budur.

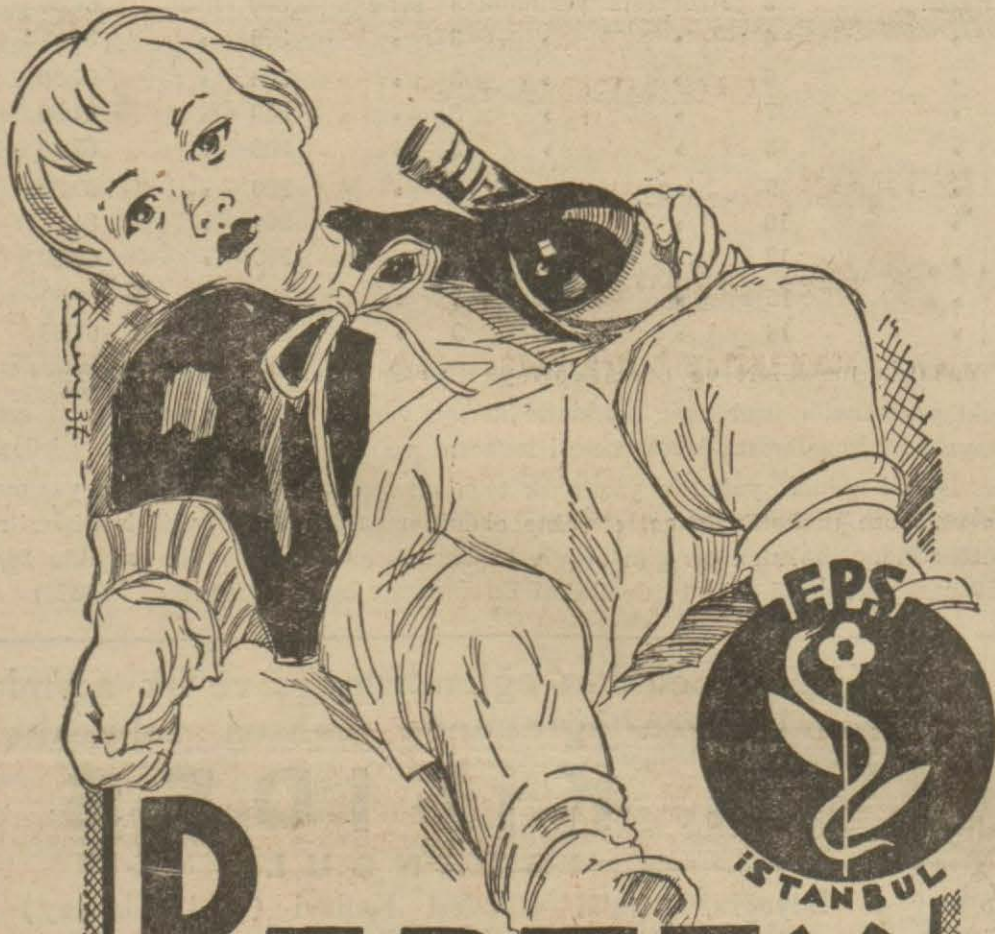

Bunun içindir ki yeni (Fascination) Tokalon pudrası, cildi hemen görünmez gayet ince bir güzellik tabakasıyla kaplıyarak yeknasak ve muntazam bir surette yapışır ve yüze adeta tabii bir güzellik manzarası verir. Tesiri itibarıyla yüze «Makiyaj görmüş» bir şekil veren ağır ve modası geçmiş pudralardan tamamen başkadır. Yeni (Fascination) Tokalon pudrasında bilhassa cildde 8 saat yapışmak hassasını veren krem köpüğü vardır. Yeni (Fascination) Tokalon pudrasını kullandığımız takdirde en sıcak bir salonda bile yüzünüz, hiç bir retüşa ihtiyacı göstermeyecektir. Uzun bir dans suvarisinden sonra bile teniniz daima terü taze kalacaktır.

Doktor

İbrahim Zatl Oget

Belediye karşısında, Piyerloti
caddesinde 21 numarada hergün
öğleden sonra hastalarını kabul
eder.

PERTEV KUVVET ŞURUBU

Çocukların bilhassa kemiklerinin
teşekkülâtını kolaylaştırıp kuvvet-
lenmesini temin eder.

ONU:

PERTEV ŞURUBU

ile büyümüş yüz binlerce ço-
çuğun ebeveyninden sorunuz.

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

937 mali senesi mektep ihtiyacından olan (225) ton kok kömürü açık eksiltme konulmuştur. Eksiltme 1/7/1937 tarihine tesadüf eden Perşembe günü saat 15 de mektep binası içindeki komisyonunda yapılacaktır. Beher ton kok kömürünün muhammen bedeli (17) lira ve ilk teminatı (290) liradır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere mektep idaresine müracaatları. (3396)

Hakikî ÇAM kokulu

EREN KOLONYASI

Çiğerleri zayıf, ve sınırları bozuk olanların
kalbine ferahlık verir ve gönlünü açar.

Bilhassa masaj ve banyo için şayanı tavsiyedir, 10 gram EREN kolonyası banyonuzu mükemmelen tatir eder. Cildinizi mis gibi kokutur ve güzelleştirir.

Tanınmış eczane itriyat ve tuhaflye mağazalarında satılır

Evliya Zade Nureddin Eczalaât ve İtriyat deposu - İstanbul

NASIR İLACI
KANZUK

DOKTOR JEMŞİN

AMERİKADA UZUN TETKİKAT
NETİCESİ OLARAK
BULDUĞU BİR FORMÜLDÜR.

KANZUK NASIR İLACI
en eski nasırları bile kökünden
çıkartır. Ciddi ve şayanı
itimat bir nasır ilacıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

Harbiyede

BELVÜ

Bahçesinde her akşam

Memleketimizin en kıymetli san'atkarları bir arada

Solist **MUALLÂ**

Bayan **MUALLÂ**

Sazendeler Muganniyeler Muganniler

Keman: NUBAR MAHMURE ŞENSES AĞYAZAR

Kemençe: ALEKO İHSAN LEYLÂ CELÂL

Piyano: YORGO AFİTAB UDİ ABDİ

Cümbüş: CEMAL AYDA

Darbuka: HASAN TAHSİN

Ayrıca Muhtelif Anadolu oyun havaları ve zeybekler

DIKKAT: Müessesemizde bulunan san'atkarların başka hiç bir yerde

icrayı sanat etmedikleri ilân olunur. Telefon: 42672

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

- 1 - Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün 585 talebesi ile 140 müstahdeminin 10 haziran 937 den 31 mayıs 938 sonuna kadar müteahhide ihalesi ilân edilmiştir. Tayin edilen günde talip çıkmadığından eski şartlar üzerine tekrar ilân olunur.
- 2 - Bir temmuz 937 iptidasından mayıs 938 sonuna kadar bir senelik sabah, öğle ve akşam yemekleri kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 3 - 25 haziran 937 tarihine rastlayan cuma günü saat 16 da on altıda ihale yapılacaktır.
- 4 - Talebenin beheri için elli ve müstahdeminin beheri için otuz kuruş gün lük işe bedeli tahmin edilmiştir.
- 5 - Muvakkat teminat tutarı olan 6138lira 50 kuruşluk banka mektubu veya vezne makbuzlarıyla tekliflerini muhtevi zarflarının ihaleden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri ve ihale saatinde komisyonunda hazır bulunmaları.
- 6 - Fazla izahat ve parasız şartnamesini almak isteyenlerin Yüksek Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları.

Yüksek Enstitü
41514 3290